

XXXI. évfolyam
2. szám

www.ativizig.hu

Alsó-Tisza-vidéki Vízügyi Igazgatóság

VÍZPART

2023. július

Fotó: Kovács Szilvia

04

Vízkonfliktusok
a Maros
hordalékkúpon

11

A szegedi mobil
árvízvédelmi
rendszer 2023. évi
szerelési gyakorlata

25

Látogatás a
Törökbecsei
vízlépcsőnél

- 3 Vezetői köszöntő
- 4 Vízkonfliktusok a Maros hordalékkúpon
- 8 A Vízügyi Történeti Emlékhely hírei - A júniusi hónap legfiatalabb és legidősebb látogatói a Múzeumban
- 9 Marosi PET Kupa
- 10 Tűzvédelmi kiürítési és tűzoltási gyakorlat
- 11 Az esélyegyenlőség megvalósulása az ATIVIZIG-nél - A 2023-2025. időszakra vonatkozó Esélyegyenlőségi Terv elfogadása
- 11 A szegedi mobil árvízvédelmi rendszer 2023. évi szerelési gyakorlata
- 13 Gólyát mentettünk
- 14 PR és Múzeumi Összekötői konferencia
- 14 A Nagyfai-Holt-Tisza, valamint a Hódtó-Kis-tiszai-csatorna vízminőségi problémái
- 15 A Pályázati és Beruházási Osztály nemzetközi projektjei: folyamatban a MURESE projekt, nemzetközi pályázatok a látóhatáron
- 16 2023. évi ATIVIZIG állománygyűlés Sziksósfürdőn
- 17 A Szentesi Szakasz mérnökség hírei
- 18 Belvíz hasznosítás a Dong-ér mentén
- 19 A Hódmezővásárhelyi Szakasz mérnökség második új építésű őrháza: a Kistiszai csatornaőrház
- 19 Tavaszvárás az MBSZ-nél
- 21 Hidrológiai összefoglaló
- 23 Bemutatkozik a Vízvédelmi- és Vízgűjtő-gazdálkodási Osztály
- 25 Látogatás a Törökbecsei vízlépcsőnél
- 26 Magyar-Szerb találkozó
- 27 Ki ez a leány a gáton?
- 31 Szeged védelmezőjének életét mutatták be Kiskunfélegyházán
- 31 Aki kétszer harcolt Szegedért
- 32 Győrújfalú kitelepítése
- 32 10 éves a Szikrai-Holt Tisza gátszakadása
- 33 Doktori védésen jártunk
- 34 Fehérvári István révbe ért a doktori fokozatszerzésben
- 34 Tanulunk
- 35 Személyzeti és munkaügyi hírek
- 35 Kitüntettek
- 36 Játék
- 36 Jogszábafigyelő

Vezetői köszöntő

Kedves Kollégák!

A Vízvédelmi- és Vízgűjtő-gazdálkodási Osztály vezetőjeként tisztelettel üdvözlök minden olvasót. Kedves kollégák, engedjétek meg, hogy ezúton megosszak veletek néhány gondolatot!

A jelenlegi, egyszerűnek semmiképp sem mondható időszak, felfokozott munkatempó mellett, új feladatokat ró a vízügyi ágazatra. Gondoljunk csak a közelmúlt COVID-os időszakára, a különböző, tőlünk független okok miatt kialakult gazdasági helyzetre, a már tapasztalható éghajlatváltozási szélsőségek megjelenésére. A pandémiát túléltek, azonban itt van a klímaváltozás sokrétűsége.

Mindenki emlékszik még a tavalyi évben bekövetkezett vízhiányos időszakra, amely újból ráirányította a figyelmet arra, hogy míg eddig hazánkban elsősorban az ár- és belvíz elleni küzdelem állt a szakemberek és a közvélemény középpontjában, most már a vízhiány általi fenyegetettség igényel egyre növekvő figyelmet. A térségünket veszélyeztető elsivatagosodási folyamat megfékezése érdekében olyan vízpótlási lehetőségeket kell keresnünk, amelyek műszakilag megalapozottan, gazdaságos módon is kivitelezhetők. A mezőgazdasági öntözési igények kielégítése ökológiai szempontok figyelembe vételével valósulhat meg. A szárazságot generáló csapadékhiány mellett, a rövid idő alatt nagy mennyiségű csapadék lezúdulása is komoly vízkárelhárítási problémát okozhat településeink belterületein. Az éghajlatváltozás következményeként erősödő szélsőséges vízjárás helyzetek miatt jelentkező problémák megoldása új kihívás elé állítja szakembereinket. Fel kell készülni a klímaváltozás által előidézett károk mérséklésére, kezelésére, új szemlélettel át kell formálni a vízgazdálkodást. A „vízincsünkkel történő korszerű gazdálkodás” társadalmi igényének megerősödésével, a méltatlanul mostoha sorsra jutott vízügy életszerű, hosszútávú megoldások kidolgozásával újból fókuszba kerülhet.

Ehhez nagyon nagy szükség van minden egyes munkatárs szellemi vagy fizikai munkájára, tenni akarására. Igazgatóságunk korfája szerint a munkavállalók több mint 41%-a 50 év fölötti, és alig 6%-a 30 év alatti; jelentős a 30-40 éves vízügyes munkatapasztalattal rendelkező kollégák száma. A hosszú évek során szerzett tudást célszerű lenne minél több fiatalnak átadni, hiszen a felvázolt szám adatok alapján egyértelműen indokoltá vált az ATIVIZIG munkaállományának fiatalítása. Emiatt törekednünk kell számos, akár

még iskolapadban ülő fiatal megszólítására, illetve a már itt dolgozók megtartására.

Ezen sorok megírásával arra biztatok minden kedves kollégát, hogy tegyünk együtt a vízügyes szakma társadalmi elismeréséért, megbecsüléséért! A nagy tapasztalattal rendelkezők adják át szakmai tudásukat a fiatal nemzedéknek, a fiatalok pedig fogadják be mindazon ismereteket, amelyekkel előre lehet vinni közös érdekeinket. Igazgatóságunk lehetőséget nyújt az ifjúság szakmai továbbképzésére és professzionális fejlődésük megalapozására.

Kihívásokkal szembesülő ágazatunk akkor lesz igazán eredményes, ha környezetünkkel elfogadtatjuk, hogy a vízügyi szolgálat egy hivatás. Ha a társadalom látja, hogy az őt fenyegető veszélyekkel szemben képesek vagyunk felkészülten, elkötelezetten és magas szakmai szinten fellépni, akkor munkánkat támogatni fogja. A jövőjükről gondoló fiatalok is szívesen sajátítanak el olyan ismereteket, amelyek révén egy hosszabb távon perspektívát nyújtó és a közmegebecsülését élvező szakmához csatlakozhatnak.

Szakmai tevékenységünk életünk egyik igen fontos tényezője, azonban e mellett nem szabad megfeledkeznünk mindennapjaink másik jelentős szegmenséről sem, az együtt eltöltött minőségi szabadidőről. Sokunk számára fontosak a közös sportnapok, vagy egyéb rendezvényeken szerzett közösségépítő élmények. A hétköznapiak taposómalmából kicsit kiszabadulva jó együtt lenni, jó az együtt megélt kellemes élményeket vagy akár kellemetlen tapasztalatokat megbeszélni, átbeszélni egy megértő, családi hangulatban. Az idősebb generáció feladata, hogy megteremtse azt a jó hangulatú környezetet, ahol az ifjúság úgy érzi, hogy szakmailag és erkölcsileg fejlődni tud, hogy elismerésre kerül a fejlődésbe fektetett törekvése. Ti, fiatalok, pedig értékeljétek és legyetek nyitottak azon szándékokra, lehetőségekre, amelyeket tapasztaltabb kollégáitok át tudnak adni!

A klímaváltozás által generált problémák kezelésére történő felkészülés jól képzett és elhivatott szakembereket igényel. Feladatunk e szakmabergárda képzése, kellemes, emberbarát környezetben történő minőségi foglalkoztatása, megbecsülése. Mindezen célok megvalósulásához nagymértékben hozzájárul az általunk alkotott közösség összetartó ereje. A közös siker érdekében, legyen ez az erő egyre erősebb!

Barla Enikő

Vízkonfliktusok a Maros hordalékkúpon

KIVONAT

Az elmúlt évtizedek országszerte tapasztalható egyre gyakoribbá váló aszályos időjárása miatt a vízkészletek rendelkezésre állásában bekövetkező kedvezőtlen változások hangsúlyozottan vetették fel felhasználhatóságuk környezeti korlátait. Ezek a problémák az ország azon térségeiben a legszembetűnőbbek, ahol a felszíni és a felszín alatti vízkészletek együttesen vízforrásként merülnek fel, így valamelyik, vagy akár mindkettő hiánya is jellemző. A vizsgálatunk tárgyát képező Maros-hordalékkúpon a folyókból biztosítható és helyben összegyülekező felszíni vizekből származó vízkészletek vízrajzi és hidrometeorológiai okokból hiányoznak, illetve csak korlátozottan állnak rendelkezésre, így a vízhasználók egyre inkább a felszín alatti vízkészletből kitermelt vizeket veszik igénybe. Természetesen, mint mindenfajta vízkészlet, ez sem áll korlátlanul rendelkezésre, tehát a vízhasználatok növekedésének mennyiségi határai vannak. A fenntartható vízhasználat megítélése érdekében szükséges a felhasználható vízkészletek nagyságát vizsgálat tárgyává tennünk a felszíni és felszín alatti vizek vonatkozásában egyaránt.

KULCSSZAVAK

vízhiány, vízpótlás, vízkészlet-meghatározás

DOMBORZAT

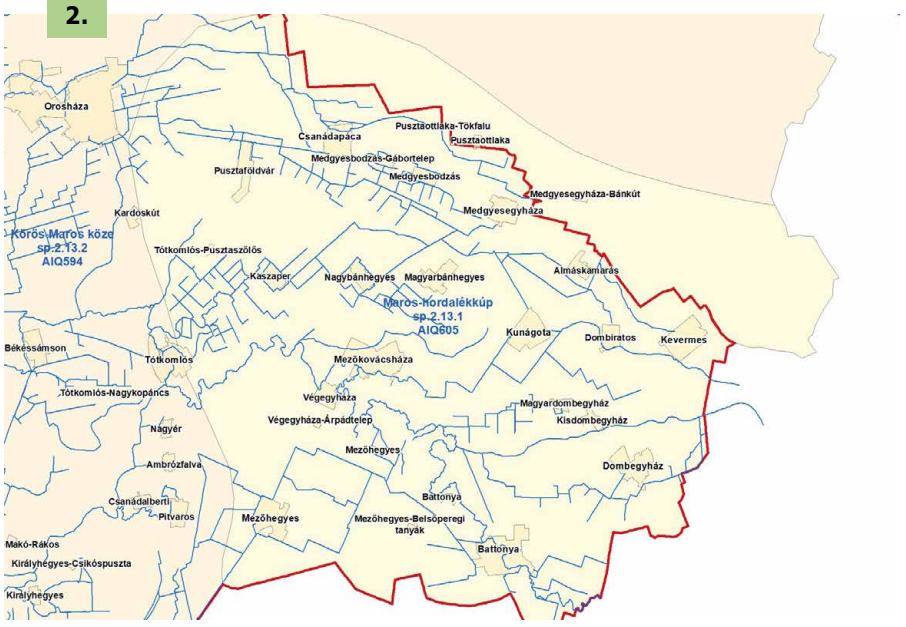
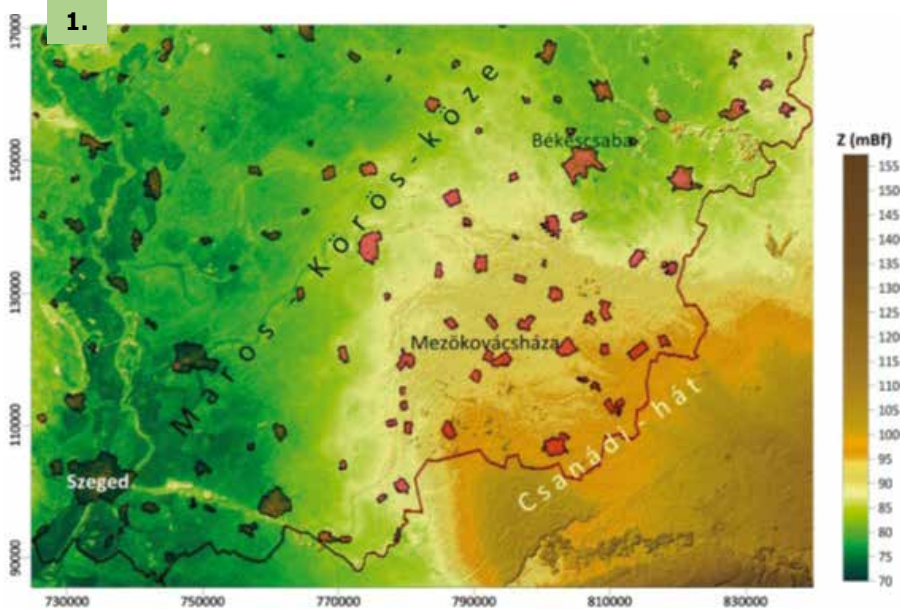
A Maros hordalékkúp területe 80-105 m közötti terepszint feletti magasságú, enyhén Ny-ÉNy felé lejtő változatos folyóvízi és szélhordta üledékekkel fedett hordalékkúp síkság. Átlagos relatív reliefe 2,5 m/km². Keleten nagyobb, nyugaton kisebb értékekkel. Az országhatár közeli felszínek az ártéri szintű síkság és az alacsony ármentes síkság orográfiai típusba sorolhatók. Felszíni formái folyóvízi és eolikus folyamatokkal keletkeztek.

Természetföldrajzi és történelmi helyzetéből adódóan az átlagosnál szárazabb időszakokban a vízhiányos területek közé tartozik. A hordalékkúp Igazgatóságunk két legnagyobb vízfolyásának irányába lejt, a természetes és mesterséges eredetű vízlevezető rendszerek is ezen befogadókhöz kapcsolódnak. A Maros felszíni és felszín alatti vízgyűjtő területének határai nem esnek egybe. A felszín alatti vizek utánpótlódási területe a Maros felszíni vízgyűjtőjén túlnyúlik, nagy része pedig Magyarország határa-

in is kívül esik. A Maros hordalékkúp teljes területe 3810 km² a Lippai-szorostól kezdődik. Magyarországi területe: 1600 km², jelentősebb része tehát Románia területén található. Az Alföldre lépésének helyénél a hordalékkúp felszíne 120-125 m magasságban, míg a nyugati pereme már csak 75-80 m-en található. A hordalékkúpot keletről az Zarándi-hegység és a Ruszka-havasok, északról a Körösök-vidéke, nyugatról a Tisza alacsony és magas ártere, délről pedig a Béga hordalékkúpja határolja. (1., 2. és 3. ábra)

FÖLDTAN, VÍZFÖLDTAN

A Maros hordalékkúpja az Alföld délkeleti részén helyezkedik el, a Zarándi-hegységtől a Körösök és a Tisza süllyedékéig terjedő térségben. A magyar-román

VOR kód	VIZIG kód	Részvízgyűjtő száma	Állomány kód	Víztest kód	Víztest neve	Víztest típusa	Víztest csoport kód	Hidrodinamikai típus	VGT3 Süllyedés teszt	VGT3 Vízmerleg teszt	VGT3 Felszíni vízre vonatkozó teszt (FEV-FAV kapcsolat)	VGT3 Vizes és szárazföldi ökoszisztémák állapota	VGT3 Intrúziós teszt	VGT2 Összesített minősítés	VGT3 Összesített minősítés
AIQ604	ATI	2	2-21	p.2.13.1	Maros-hordalékkúp (rétegvíz)	p	06	leáramlás	jó	jó	jó	jó, de fennáll a gyenge állapot kockázata	jó	jó	jó, de fennáll a gyenge állapot kockázata (vízmérleg, FAV/OKO)
AIQ605	ATI	2	2-21	sp.2.13.1	Maros-hordalékkúp	sp	06	leáramlás	jó	jó, de fennáll a gyenge állapot kockázata	jó	jó, de fennáll a gyenge állapot kockázata	jó	jó	jó, de fennáll a gyenge állapot kockázata (vízmérleg, FAV/OKO)

3.

országhatár ÉK-DNy-i irányban 2210 km²-es romániai, és 1600 km²-es magyarországi területrésze választja szét. A hordalékkúp medencealjzata a miocénben, térben és időben egyenetlenül süllyedt. Az üledékösszlet rétegvizei és hévizei miatt is kiemelkedő gazdasági jelentőséggel bír. A felsőpliocén rétegekre folyamatos üledékképződéssel települő pleisztocén folyóvízi rétegösszlet egyenlőtlen vastagságú, a süllyedékek legmélyebb részein 700-800 m, a rögvonulat területén 150-350 m, DK-ről ÉNy felé kivastagodóan.

A Maros hordalékkúp homokos-kavicsos rétegei jelentős ivóvíztermelési kapacitást képviselnek. 1977-ben indult meg a terület részletesebb kutatása, ezt követően sorra kezdtek termelni a regionális vízbázisok (Újkígyós, Medgyesbodzás, Elek). A vízfogyasztás azóta itt is jelentősen visszaesett; a Maros hordalékkúp vízkészletére mégis volna igény, nem itt, hanem az északra lévő területeken, ahol a rétegek gyengébbek és a vízminőség is kifogásolt (főleg arzén miatt).

Nem tudjuk ugyanakkor, hogy mennyi víz termelhető ki a Maros hordalékkúpon. Ezzel foglalkozott a Völgyesi Mérnöki Iroda (Dr. Völgyesi István) is tanulmányában. Az utánpótlódási ismereteink messze nem teljes körűek.

A hordalékkúp Románia területén folytatódik egyre jobb vízvezetőképességű rétegekkel, egyre magasabb terepszintekkel. Az biztosnak tűnik, hogy ebből az irányból táplálást kap a magyarországi rész is, de ennek mértéke tisztázatlan.

A pleisztocén folyóvízi összlet jellege függőleges és oldalirányú változatossága azzal a következménnyel jár, hogy az összletben tárolt víztömeg egységes. Nincsenek elkülönült, egymástól független rétegek, hanem inkább kisebb-nagyobb területű homokos foltok kapcsolódnak egymáshoz és választódnak el szintén nem nagy kiterjedésű agyagos lencsékkel. Ennek megfelelően kb. a felső 500 méteres összlet nyílt víztartónak számít. Völgyesi szerint az utánpótlódás mindig annyi, mint amennyi a termelés, nincsen tehát maximális értéke. Ha a termelés nő, akkor megnő az utánpótlódás mértéke is, de ez nagyobb volumenben már nehezebben megy végbe, tehát nagyobb vízmennyiség csak úgy érkezhethet, ha oldalirányból és függőleges értelemben is megnőnek a gradiensek. Ekkor pedig komoly szerepe van a talajvízszint emelkedésének és süllyedésének. A munka megállapította, hogy a Maros hordalékkúpról legalább 144.000 m³/d vízmennyiség korlátozás nélkül kitermelhető.

A MAROS HORDALÉKKÚP KUTATÁSA

A Maros-hordalékkúp felszín alatti vízkészletét minden elérhető természeti tényezőre figyelemmel komplex vízkutatási program vizsgálta 1978-1982. között. A kutatómunka a hordalékkúp magyarországi területének természetes vízforgalmát 70.000 m³/d-ban, az ivóvízművek számára hasznosítható vízkészletét 80.000 m³/d-ban határozta meg. A készletszámításokat az időközben mért újabb észlelési adatokra és vízkitermelési üzemi tapasztalatokra alapozottan 1985-1993 között több alkalommal a VITUKI, majd az AQUARIUS Kft. is megismételte. Az elvégzett vízföldtani modellezések nagyobb vízkészletet állapítottak meg, azaz szerintük a hordalékkúp területéről átlagban 128.000 m³/d vízmennyiség termelhető ki a felszín alatti vízkészlet sérelme nélkül.

A Környezetvédelmi és Területfejlesztési Minisztérium megrendelésére 1994-ben végzett újvizvizsgálat („A Maros-hordalékkúp talajvíz-háztartása és a felszín alatti vízkivétel környezeti korlátai” VITUKI Bp. 1994. december) az előzőnél kisebbnek határozta meg a Maros-hordalékkúp utánpótlódó vízkészletét: a termelhető potenciális vízmennyiség a Románia felől jövő felszín alatti vízáramlás mennyiségétől és figyelembevételétől függően 40.000 m³/d és 90.000 m³/d között változik. A teljes 1600 km²-es terület újra modellezésénél a MODFLOW vízföldtani modell alkalmazásánál – eltérően az 1992. évi vizsgálatától – a talajvíztartót önálló aktív rétegnek tekintették, amelynek a felső peremfeltételét a talajvíz szintjén jelentkező vízforgalom jelentette, valamint a peremfeltételeket az Országos Vízföldtani Modellel meghatározott regionális depressziók figyelembevételével adták meg. A beszívargás, a párolgás és a víztermeléshez igazodó peremfeltételek megadásával a korábbi modellezések hibáit próbálták kiküszöbölni.

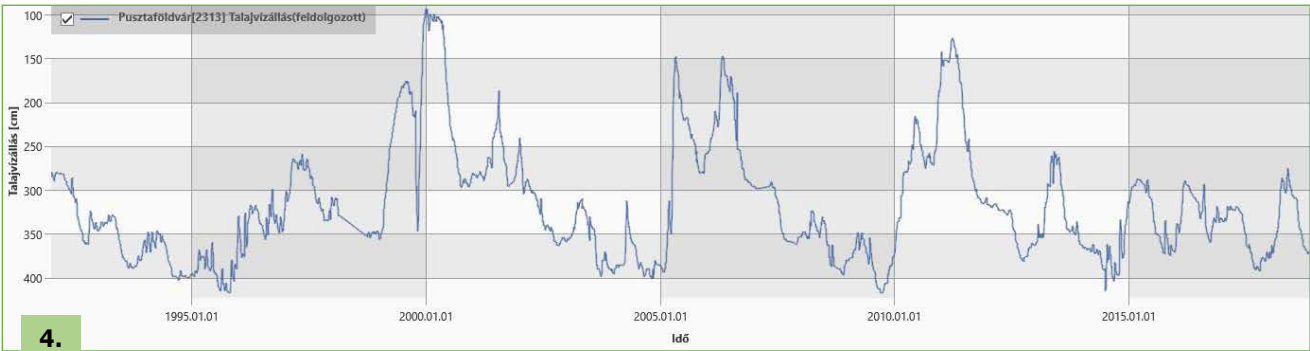
Az 1995-ben végzett vízmérlegszámítások szerint az aktuális vízigények már akkor is nagyobbak voltak a fenti vízkészletnél, a vízkitermelés veje gyakorlatilag azonos, ugyanis 1994-ben 78.000 m³/d vízigényt és 67.000 m³/d vízkitermelést mutattak ki. Előzőekben leírtakból következik, hogy a Maros-hordalékkúp felszín alatti vízkészlete tartósan újabb nagyobb vízkivételkel már nem terhelhető. E véleményt alátámasztja az is, hogy a talajvízszintek észlelési eredményei folyamatos talajvízszint-süllyedéseket jeleznek. Az 1966-75-ös időszakra jellemző 2-3,5 méteres mélységben elhelyezkedő talajvíztükör szintje 1988-93-ra 2,5-5,0 m közötti értékre változott, majd tovább süllyedt 3-5,5 m közöttre.

Korlátozó tényezőként vehető számításba a felszín alatti vizek használatával az is, hogy a készletet utánpótolni csak korlátozott mértékben lehet (a talajvízdúsítás csak kisebb helyi lehetőségnek fogható fel), tehát csak a felszíni vízkészletből történő vízpótlás jelenthet megoldást.

A VÍZKÉSZLETCSÖKKENÉS HATÁSAI

A kitermelhető vízmennyiség egy másik korlátját jelenti a növénytermesztéshez kapcsolódó kritikus talajvízmélység, azaz megengedhető területi vízszint-süllyedés nagysága. Ez a korlát gazdasági, szociális és környezeti szempontok sajátos ötvözete, ugyanis összefügg a terület népességmegtartó képességével. Értéke akár módosíthatja is az előző mennyiségi korlátnál még elfogadhatónak ítélt vízkészletigénybevétel nagyságát, ugyanis a vízbeszerzési területen élő lakosság fő foglalkozását a mezőgazdasági termelés, azon belül is a növénytermesztés jelenti. Az utóbbi évek során kialakult talajvízszintek süllyedése következtében a területen jellegzetesen termesztett növénykultúrák közül a kalászosoknak és a borsónak a 300 mm-es vízigénye biztosítható Szabadkígyós – Kunágota – Battonya vonalától keletre, a 400 mm-es vízfelvétel csak a vízutánpótlódáshoz legközelebb eső északkeleti részen (Elek térségében) áll rendelkezésre. A kukorica, szója, napraforgó, burgonya, tök, paradicsom, dohány, cirokfélék esetében a 300 mm-es vízigény kielégítése Újkígyós – Medgyesegyháza – Mezőkovácsháza – Battonya vonalától keletre, és a terület északnyugati részén, a 400 mm-es vízigény kielégítése Kétegyháza – Kevermes – Kunágota – Dombegyház vonalától keletre biztosítható, az 500 mm vízigény gyakorlatilag sehol sem. A cukorrépa és a kender esetén a 300 mm-es vízigény ellátása Végegyháza – Mezőhegyes területén kívül mindenütt, a 400 mm-es vízigény ellátása Pusztaföldvár – Medgyesegyháza – Magyarbánhegyes – Mezőkovácsháza – Battonya vonalától az országhatár felé eső területen, az 500 mm-es vízigény ellátása csak Szabadkígyós – Kétegyháza – Kevermes – Kunágota – Dombegyház vonalától keletre biztosítható.

A vízkitermelés következtében kialakuló depressziók jelenleg elsősorban a vízművek környékét érintik. A hordalékkúpon jelenleg öt nagy regionális vízbázis működik: a kevermesi, a medgyesbodzási, az újkígyósi és a csanádapácai, valamint vízminőségjavító program keretein belül megépült kunágotai, de az innen kitermelt vizet lényegesen nagyobb régió fogyasztja. A Battonya – Mezőkovácsháza településeket össze-

4.

kötő műút mellett, Battonya északi határán tervezett 10.000 m³/d kapacitású Magyarbányai vízbázis távlatban csak a vízkivétel jobb terhelés-elosztását biztosíthatja, de nem jelenthet új vízhasználat-növekményt.

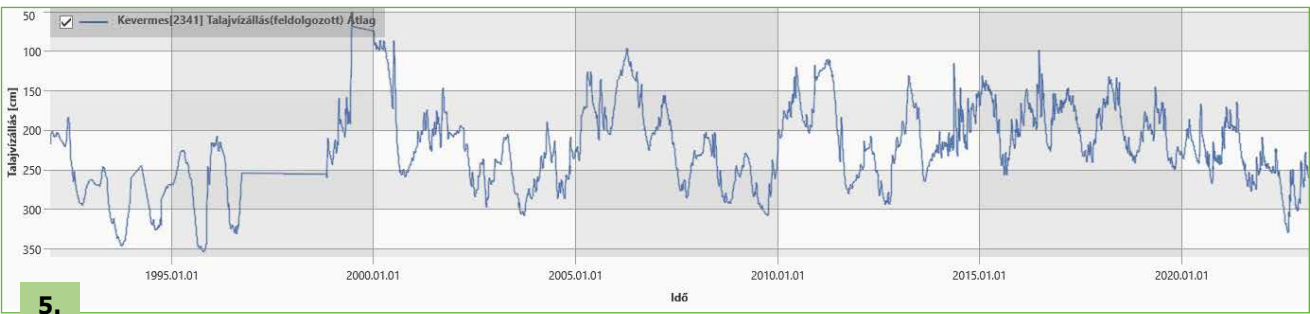
AZ ÉSZLELŐ KUTAK IDŐSORAINAK ÉRTÉKELÉSE

A talajvíz átlagos szintje a terepszint alatt 2-3 m-re, Mezőhegyes térségében pedig 3-4 m mélységben található. A talajvíztükör minimális szintje 3-4 m, Mezőhegyes térségében pedig 4-6 m. A maximális talajvízállás a felszín is elöntő belvizeket eredményezhet, amely alól csak Mezőhegyes tágabb térsége mentesül. A talajvízkészlet nagysága a becslések szerint mintegy 30.000 m³/d. A talajvizek szennyező hatásoktól földtanilag nem védettek, emiatt főleg a települések belterületein többnyire már elszennyeződtek (nitrátosodtak), de az intenzíven műtrágyázott külterületeken is tapasztalható a talajvíz szennyezettsége.

A Pusztaföldvár 2313 (4. ábra), Kevermes 2341 (5. ábra), és a Medgyesbodzás 2315 (6. ábra törzsszámú kutak 30 éves idősorát (1992-2022.) vizsgálva megállapítható, hogy a talajvízszintekben összességében süllyedés mutatható ki, a 2315-ös kút esetében ez a csökkenés nem egyértelmű, itt a 30 év alatt inkább a stagnálás a jellemző. A legjelentősebb vízszint-csökkenés a 2313-as kút esetében jelentkezik, ahol mintegy 70 cm-es süllyedés mutatható ki az elmúlt 30 évben. A 2341-es kút vonatkozásában a süllyedés mértéke 30 cm. Valószínűsíthetően a hordalékkúp magterülete felől érkező utánpótlódás hatására a határközeli területeken a süllyedés mértéke összességében csekélyebb lehet, mint a Hordalékkúp nyugati felén, de ennek megerősítésére további, átfogó vizsgálatok szükségesek.

A talajvízszint csökkenéshez képest sokkal jelentősebb süllyedést mutat a Mezőhegyes 3736 (7. ábra) törzsszámú kút 30 éves idősora.

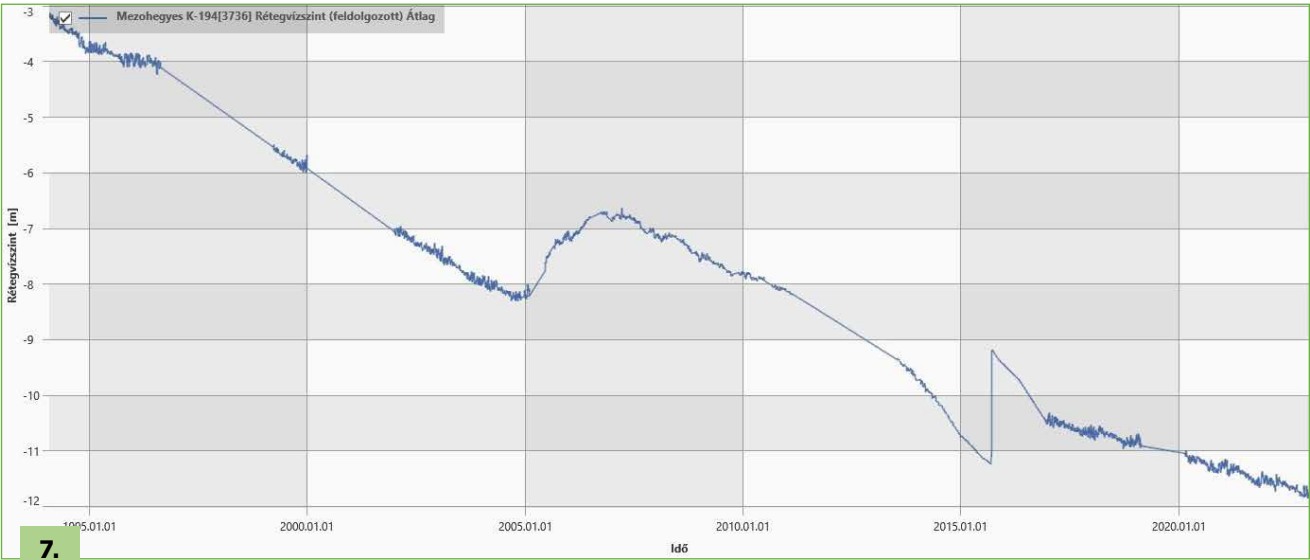
Az elmúlt időszakban Dombegyház és Battonya térségében jelentősen megnőtt a felszín alatti vízkészletek öntözési célú felhasználásának igénye, ami egyaránt érinti a talajvizes és rétegvizes vízadókat is. Ez a térségben új jelenség, hiszen az itteni mezőgazdasági kultúrákat túlnyomórészt felszíni vízzel öntözték. Mivel jelenleg a felmerülő igényeket már nem lehet biztosítani, ezért a gazdák egyre inkább a felszín alatti vízkészletek

5.

6.

7.

öntözési célú igénybevétele felé fordulnak. Csak ebben a térségben egy cégcsoport által újonnan lekötött éves kontingensek az alábbiak: talajvízből csaknem kétmillió, rétegvízből pedig egymilliókettőszázötvenezer köbméter van lekötve. A tavalyi rendkívüli aszály igazolta, hogy öntözés nélkül valóban nem lehet mezőgazdasági termelést folytatni, ezért ezen vízigények további növekedésére lehet számítani a jövőben.

ÖSSZEGZÉS

Tekintettel arra, hogy a vízkivételek mennyisége a becsült utánpótlódás felső határának közelében lehet, a vízkivételek növelésével csak a mezőgazdasági termelési veszteségek és a környezeti károsodás ve-

szélye mellett lehet számolni. Vízgazdálkodási szempontból elsősorban a Maros-hordalékkúpon kívüli vízigényeket is indokolt visszafogni, korlátozva azt főleg az ivóvíz minőségű vízigények kielégítésére. A helyi vízkitermelés ellentételezés nélküli korlátozása a gazdálkodók ellenállásába ütközik, és az engedély nélküli vízhasználatok további növekedését eredményezheti. A probléma megoldása érdekében – a Délkelet-magyarországi regionális vízellátó rendszerek fejlesztésének folytatásaként – meg kell oldani a Maros-hordalékkúp térségének felszíni vízzel történő ellátását, a terület lakosságának gazdálkodásához szükséges – nem ivóvíz minőséget igénylő – vízhasználatok kielégítése érdekében.

Irodalom:

Völgyesi István: A Maros hordalékkúp felszín alatti vízháztartása

Völgyesi István: Mennyit termelhetünk a felszín alatti vízkészletekből?

Dr. Török József: A Maros hordalékkúp felszín alatti vízhasználatának környezeti korlátai

Magyarország Harmadik Vízyűjtőgazdálkodási Terve ATIVIZIG Vízrajzi adattár

ÁGOSTON Bence

felszín alatti vízkészlet-gazdálkodási referens, Vízügyi és Vízyűjtő-gazdálkodási Osztály

1999 óta az ATIVIZIG munkatársa

- ▶ részt vesz a felszíni- és a felszín alatti vizekkel való gazdálkodás összehangolásában, közreműködik a térségi vízkészlet-gazdálkodás egysége területi rendjének kialakításában
- ▶ elkészíti az Igazgatóság vízgazdálkodás-fejlesztési, vízbázisvédelmi, vízkészlet-gazdálkodási tanulmányait és szakvéleményeit
- ▶ ellátja az Igazgatóság vagyongazdálkodási feladatait

GYÖRGY Máté

felszín alatti vízkészlet-gazdálkodási referens, Vízügyi és Vízyűjtő-gazdálkodási Osztály

2019 óta az ATIVIZIG munkatársa

- ▶ végrehajtja a nyilvántartásra támaszkodó vízkészlet-gazdálkodási adatszolgáltatásokat és legyűjtéseket
- ▶ részt vesz a vízgazdálkodás-fejlesztési, valamint a felszíni és felszín alatti vízgazdálkodást érintő szakvélemények, tanulmányok készítésében
- ▶ elkészíti a településrendezési tervek vízgazdálkodási szempontú véleményezését

KÁSA Veronika

víziközmű referens, Vízügyi és Vízyűjtő-gazdálkodási Osztály

2019 óta az ATIVIZIG munkatársa

- ▶ kiadja és nyilvántartásba rögzíti a felszín alatti vízkészletek vagyongazdálkodási feladataihoz kapcsolódó vagyongazdálkodási nyilatkozatokat és VOR azonosítókat
- ▶ közreműködik a felszín alatti vízmérlegek összeállításában és az OSAP adatgyűjtésbe történő feldolgozásában
- ▶ véleményezi a vízgazdálkodási szempontú településrendezési terveket

A Vízügyi Történeti Emlékhely hírei

A júniusi hónap legfiatalabb és legidősebb látogatói a Múzeumban

Az ATIVIZIG Vízügyi Történeti Emlékhelyén megkezdődött a nyári szezon, egyre több csoportot fogadunk.

Június elején A HAMMIDO Alapfokú Művészeti Iskola nyári táborozói ismerkedtek a vízügyes múlt emlékeivel és próbálták ki, hogy milyen néhány pillanat erejéig egy kubikos bőrébe bújva „kemény” munkát végezni.

A Vízgazdálkodási Társulati Vezetők Nyugdíjas Klubjának fiatalos, lendületes tagjai, igazgatóságunk nyugdíjba vonult főmérnökének, Kádár Mihálynak a vezetésével néhány kellemes órát töltöttek el a Vízügyi Parkban, „nosztalgia vonat-

ra ültek” és sok-sok régi emléket, vicces történetet, „életképet” idéztek fel.

KOVÁCSNÉ Makai Tímea

területi műszaki referens, Vagyongazdálkodási és Üzemeltetési Osztály

2018 óta az ATIVIZIG munkatársa

- ▶ ellátja az Újszegedi Vízügyi Történeti Emlékhely gondnoki feladatait
- ▶ feladata a múzeumi gyűjtemény katalógizálása, érték- és állagmegőrzésének biztosítása, valamint kapcsolattartás az Országos Vízügyi Múzeummal
- ▶ fogadja a látogató csoportokat, szükség szerinti tárlatot vezet

Marosi PET Kupa

A PET Kupa küldetése a Tisza árterének megtisztítása az ott lerakódott szennyeződéstől. Idén a szervezők úgy döntöttek, hogy új vizekre eveznek, a Maros folyó magyarországi szakaszát és annak árterének megtisztítását tűzték ki célul.

A Természetfilm.hu – Tudományos Filmműhely Egyesület főszervezésében, 2023. május 18-21. között, a Maros folyón megrendezésre került a PET Kupa szemétszedési akció. Igazgatóságunk az akció lebonyolításának idejére – egyeztetve az Országos Vízügyi Főigazgatósággal – III. fokú vízminőségi kárelhárítási készültséget rendelt el. A szemétszedéssel kapcsolatos vízügyes feladatok végrehajtására a Vízügyi és Vízyűjtő-gazdálkodási Osztály egy 7 fős csapatot jelölt ki, 4 fő Vízügyi és Vízyűjtő-gazdálkodási Osztályon és 3 fő Fenntartógép és Hajózási Szolgálaton dolgozó kolléga személyében (lásd: 1. kép).

1.

3.

Az első nap során az apátfalvi homokbánya és Makón a Maros kalandpark közötti folyószakaszon 12,5 m³ hulladékot gyűjtöttek össze a résztvevők. A második napon a makói Maros kalandpark és Ferencszállás közötti folyószakaszon az összeszedett szemét mennyisége meghaladta a 21 m³-t. A harmadik napon Ferencszállás és Deszk közötti folyószakaszon közel 17,5 m³, míg az utolsó napon Deszk és Szeged között 7,5 m³ hulladék ke-

rült összegyűjtésre szelektálásra és elszállításra. A szemétszedési akció keretén belül közel 3,6 tonna hulladéktól mentesítettük a Maros folyó magyarországi szakaszát.

2.

Az összegyűjtött anyagok kb. 80%-a műanyag palack volt, aminek java részét határon túlra hozta a folyó, de találtunk hűtőt, TV készülékeket, szigetelőanyagokat, műanyag székeket, fémhordókat, autókarszéria darabokat, gumicsónakokat és veszélyes hulladékot (festéket, rovarirtót, olajos flakonokat) is. A 36 folyamkilométeres távon 100-150 méterenként bukkantak fel uszadékfával vegyes pillepalcokos szigetek, amiket elsősorban a part mentéről kidőlt fák fogtak fel. (Forrás: petkupa.hu – 2. kép)

A PET kupa ideje alatt Igazgatóságunk segítséget nyújtott a szemétszedési akció megszervezésében és lebonyolításában. Kollégáink aktívan részt vettek a munkában, gyűjtést és szállítást is végeztek 2 db rohamcsónak segítségével (lásd 3. kép). A szelektálás és válogatás után a deponált hulladékok elszállításáról és ártalommentes elhelyezéséről minden esetben a főszervező, a Természetfilm.hu Tudományos Filmműhely Egyesület gondoskodott.

A PET Kupa civil szervezetként, működésének több mint tíz éve alatt a folyami hulladék legnagyobb újrahasznosítójává nőtte ki magát az országban. Az összegyűjtött és különböző frakciókra szétválogatott hulladék nagyobb része – kb. 60%-a – újrahasznosul. (Forrás: petkupa.hu – 4. kép)

A PET Kupa fő támogatója a brit alkoholos italgyártó Diageo plc. Az eseményt Igazgatóságunkon kívül Makó, Szeged, Apátfalva, Kiszombor, Deszk és Ferencszállás település önkormányzata, a MOHOSZ, a Bethlen Gábor Református Gimnázium és a Vajda Attila Regionális Akadémia is támogatta. A résztvevők vízi biztonságáról a Felső-Tiszavidéki Búvár- és Mentő Egyesület gondoskodott.

4.

5.

A Maros, a hulladékgyűjtési akció szervezése és lebonyolítása zökkenőmentesen lezajlása mellett, végre fellélegezhetett. A PET Kupa sikeresen zárult (5. kép).

A főszervező megköszönte az Alsó-Tisza-vidéki Vízügyi Igazgatóság által nyújtott segítséget, és elköszönéskor ígéretet tettek, hogy visszatérnek még a Marosra, kibővítvé a beavatkozási területet a Tisza alsó szakaszával is.

Barla Enikő, Kása Veronika

BARLA Enikő

osztályvezető, Vízügyi és
Vízgyűjtő-gazdálkodási Osztály
2005 óta az ATIVIZIG munkatársa

- ▶ ellátja az Igazgatóság vízgazdálkodási, vízgyűjtő-tervezési és fejlesztési feladatainak, vízügyi, valamint a vízellátás, szennyvízelvezetés, szennyvíztisztítás szakágazati feladatait
- ▶ irányítja a vízkészletek térbeli, időbeli, mennyiségi és minőségi számbavételének és azok elosztásának feladatát, részt vesz a felszíni és felszín alatti vizek mérlegének elkészítésében
- ▶ ellenőrzi vizeink állapotértékelésével kapcsolatos területi feladatok ellátását

Tűzvédelmi kiürítési és tűzoltási gyakorlat

Jogsabályi kötelezettségünknek eleget téve 2023. május 23-24. között megtartottuk az éves tűzriadó gyakorlatot a Stefánián lévő központi irodaházban és az Irinyi János u. 1. alatti irodaépületben is.

A tűzvédelmi kiürítés mindkét helyszínen rendezetten és fennakadás nélkül zajlott, a megadott idő alatt minden résztvevő elhagyta az épületet, így a gyakorlat elérte célját. Az előző évekhez hasonlóan az Irinyi irodaházban a tűzriadót követően tűzoltási gyakorlaton is részt vehettek az érdeklődők.

CZAKÓ-PONTYIK Ágnes

gondnok, Vagyongazdálkodási és
Üzemeltetési Osztály
2020 óta az ATIVIZIG munkatársa

- ▶ részt vesz a munkavédelmi és tűzvédelmi oktatások szervezésében és lebonyolításában, a munka- és tűzvédelmi ellenőrzésekben
- ▶ javaslatot készít a munkavédelmi-tűzvédelmi fejlesztésekre, ellenőrzésekre

Az esélyegyenlőség megvalósulása az ATIVIZIG-nél

A 2023-2025. időszakra vonatkozó Esélyegyenlőségi Terv elfogadása

2023. június 7-én elfogadásra került a Szakszervezettel és a Közalkalmazotti Tanáccsal közösen Igazgatóságunk 2023. július 1-től – 2025. június 30-ig terjedő időszakra vonatkozó Esélyegyenlőségi Terve, tekintettel arra, hogy a jelenleg hatályos Esélyegyenlőségi Tervünk 2023. június 30-al hatályát veszti.

Az Alsó-Tisza-vidéki Vízügyi Igazgatóság 2005-től folyamatosan rendelkezik Esélyegyenlőség Tervvel.

Az Esélyegyenlőségi Terv lényege, hogy az Igazgatóság kötelezettséget vállal, hogy:

- a nők;
- a 40 évnél idősebb munkavállalók;
- a romák;
- a fogyatékos, illetve megváltozott munkaképességű személyek;
- a kettő vagy több 10 éven aluli gyermeket nevelők;
- a 10 éven aluli gyermeket nevelő egyedülállók;
- a tartósan beteg gyermeket nevelő munkavállalók esélyegyenlőségének elősegítése érdekében támogató intézkedéseket hoz, különösen a bérezéssel, a szakmai előmenetellel, a képzéssel, a munkakörülményekkel, a gyermekneveléssel és a szülői szereppel kapcsolatos kedvezmények terén.

Az Igazgatóság kötelezettséget vállal, hogy a foglalkoztatás során megelőzi és megakadályozza a munkavállalók hátrányos megkülönböztetését. Ez kiterjed a munkaerő-felvételre, az alkalmazásnál a munkabérek, a jövedelmek, a juttatások, a képzés, a továbbképzés és egyéb ösztönzések meghatározására, az áthelyezés, a felmondás és egyéb foglalkoztatással összefüggő esetekre. Kiterjed továbbá a munkavállalók bárminemű, különösen koruk, nemük, családi állapotuk, nemzetiségük, fajuk, származásuk, vallásuk, politikai meggyőződésük stb. miatti diszkriminációra. Ez alóli kivételek a foglalkoztatás jellegéből, vagy természetéből egyértelműen következő, szükséges megkülönböztetés esetei.

Az Esélyegyenlőségi Terv elfogadásával megtörtént a korábbi Terv kiértékelése, valamint intézkedés történt új felmérés elkészítése iránt az Igazgatóságnál foglalkoztatott fogyatékos, tartósan beteg, illetve megváltozott munkaképességű közalkalmazottak, munkavállalók iránt.

A 2021. június 22-én elfogadott Esélyegyenlőségi Tervben meghatározottak az elmúlt két évben megvalósultak, az általános célok, etikai elvek, valamint a Munka Törvénykönyvéről szóló 2012. évi I. törvény 12.§-ban foglalt egyenlő bánásmód követelményében rögzítettek teljesültek.

A 2021. június 22-én elfogadott Esélyegyenlőségi Tervben meghatározottak az elmúlt két évben megvalósultak, az általános célok, etikai elvek, valamint a Munka Törvénykönyvéről szóló 2012. évi I. törvény 12.§-ban foglalt egyenlő bánásmód követelményében rögzítettek teljesültek.

A fenti elvek megvalósítása érdekében Igazgatóságunknál Esélyegyenlőségi Bizottság működik, melynek mandátuma 2025. június 30-ig meghosszabbításra került.

dr. CSALA Éva

osztályvezető,
Igazgatási és Jogi Osztály
2007 óta az ATIVIZIG munkatársa

- ▶ az Igazgatóság egészére kiterjedően általános igazgatási, jogi és humánpolitikai feladatokat végez
- ▶ irányítja a jogi, személyügyi, humánpolitikai és iktatóhivatali tevékenységet

A szegedi mobil árvízvédelmi rendszer 2023. évi szerelési gyakorlata

Szeged árvízvédelmi biztonságának fenntartásában kiemelt szerepet tölt be a belváros és a Tisza folyó nagyvízi medrének jobb parti határán húzódó partfal, mely a 11.01. árvízvédelmi szakasz elsőrendű védvonalának részét képezi. A partfal 1881-1886 között került kiépítésre, majd az 1970. évi árvízvet követően 1974-1979 között átépítették. A partfal belterületi része magassági hiánnyal volt jellemezhető, hiszen a korábbi rekonstrukciók al-

kalmával csak a városképet nem zavaró 1-1,2 m magasságú vasbeton szögtámfal került megépítésre. A 2006. évi árvíz tapasztalatai alapján megállapításra került, hogy a vízzárás hiánya, a felhagyott közműveken jelentkező vízbetörések az árvízi kockázat megnövekedését okozzák. A védelmi mű teljes rekonstrukciójára volt szükség, mely 2013-2015. között a „Szeged belvárosi árvízvédelmi rendszer fejlesztése” című projekt keretében valósult meg.

Szegeden a Felső Tisza-parton épült meg 2021. évben az új Pick Aréna kézilabdacsarnok. A csarnok elhelyezkedésére és a védtöltés alatt feltárt talajrétegződésekre tekintettel az árvízvédelmi biztonság biztosítása és a csarnok jövőbeni üzemeltethetősége érdekében kiegészítő árvízvédelmi létesítmény építésére volt szükség 620 méter hosszúságban.

Az országban egyedülálló módon Szeged belterületét immár 2,1 km hosszú mobilfal védi a katasztrófától rendkívüli árvízi helyzetben.

A mobil árvízvédelmi rendszer üzemeltetését az ATIVIZIG látja el, úgymint a mobilfal rendszer felállítása, összeszerelése, melyre 2 évente kerül sor gyakorlat formájában. A rendszer összeállítására legutóbb a 2021. évi szerelési gyakorlat alkalmával került sor.

A mobil árvízvédelmi fal összeszereléséhez és az elemek, valamint tartozékok szállításának logisztikai munkálataihoz szükséges a munkaterület biztosítása, ezért a rakpart lezárásához, illetve a helyi közút igénybevételehez engedélyt kértünk Szeged Megyei Jogú Város Polgármesteri Hivatal Városüzemeltetési Irodájától. Az előkészítő munkálatok során a Huszár Mátyás rakpart 2023. június 20-án lezárásra került. A szegedi mobil árvízvédelmi rendszer 2023. évi szerelési gyakorlata június 21-22-én zajlott le.

A mobilfal elemeinek és szerelvényeinek az ATIVIZIG Műszaki Biztonsági Szolgálatának telephelyéről a munkaterületre történő kiszállításához az Igazgatóság nem rendelkezik elegendő szállítási és rakodási kapacitással, ezért külső vállalkozók bevonására volt szükség.

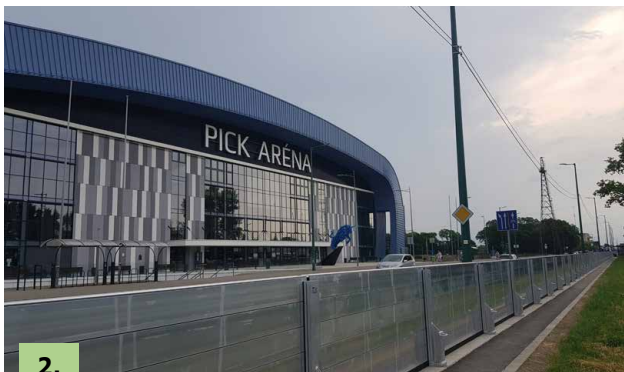
A tervezett rakpartlezárás és a munkaterület biztosítás érdekében forgalomtechnikai tervet készítettünk, mely alapján kerültek kihelyezésre a tájékoztató és figyelmeztető táblák.

Az árvízvédelmi fal mentén történő szállítást a sértány díszburkolatának védelme érdekében nagyrészt kézi kocsikkal oldottuk meg, azonban helyenként a kisebb súlyú kalodákat – a járdák igénybevételeivel – targoncák szállították a szerelés helyszínére. Az összeszerelés sikeres végrehajtása érdekében az előkészítő munkálatok során Igazgatóságunk a 2021. évi próbaszerelés során szerzett tapasztalatok alapján aktualizálta a mobil árvízvédelmi rendszer organizációs tervét. A tervhez kapcsolódóan meghatároztuk az egyidejű munkavégzéshez szükséges, az összeszerelésben részt vevő brigádok létszámát és a brigádon belüli munkamegosztást. Az összeszereléshez a brigádoknak rendelkezésre állt a biztonságos munkavégzéshez szükséges felszerelés, valamint a mobil elemek összeszereléséhez szükséges eszközök.

Az ATIVIZIG telephelyén tárolt mobilfal elemek a szállító járművekre a szerelést megelőző nap, 2023. június 20-án targoncák segítségével kerültek fel a hatékony és gyors helyszínreállítás érdekében.

1.

2.

A mobilfal elemeinek összeszerelése 2023. június 21-én 5:00 órakor kezdődött meg minden szakaszon egy időben. A szállító járművek és a munkagépek folyamatosan ki tudták szolgálni a brigádokat. A munkaterület lehatárolása a partfal mentén vezető sétány külső oldalán szalagok kihúzásával megtörtént. A szállító járművekről reggel 5:00 órakor megkezdődött a felszerelések, valamint a kalodákban tárolt oszlopok és betétgerendák lerakódása. Ezzel egy időben a szerelőbrigádok megkezdtek a monolit vasbeton oszlopokat és dilatációkat takaró lemezek eltávolítását, a vakcsavarok oldásával. Ezt követően kerültek felállításra és csavarokkal rögzítésre a tartó oszlopok [1. kép], melyek beépített gumi tömítéseinek szilikonnal történő kezelése megtörtént. A betétgerendákat 2 fő emelte be a helyére az oszlopközökbe, ügyelve arra, hogy az oszlopok és a gerendák gumi tömítései ne sérüljenek. A meghatározott számú betétgerendák elhelyezését követően leszorításra kerültek oly mértékben, hogy az alsó beton réteghez záró szivacsos gumitömítés a feléig préselődjön össze a megfelelő vízzárás érdekében. Az első napon 10:00 órára elkészült a teljes szakasz összeszerelése a lejáró lépcsők kulisszáival együtt. A második napon 10:00 órára készült el a 620 méteres szakasz összeszerelése [2. kép]. A védelemvezetés mindkét napon az egyes szakaszok bejárását követően adta ki az utasítást a mobil árvízvédelmi rendszer bontására. A mobilfal elemek mindegyike a megfelelő kalodába történő elhelyezést követően szállító járműre került felhelyezésre, majd a telephelyre visszaszállításra. A bontás során leszerelt oszlopok alépítményeinek csavarjai a visszahelyezés előtt zsírozva lettek. A bontási munkálatok az első napon, 17:00 órakor a második napon 14:00 órakor befejeződtek.

A telephelyen az elemek ellenőrzése, szükség esetén tisztítása megtörtént a raktárba helyezést megelőzően.

A szerelés végrehajtásában közel 100 fő működött közre [3. kép], amelybe az ATIVIZIG állományába

3.

tartozó munkatársakon felül közfoglalkoztatottakat is bevontak.

A 2,1 km hosszúságú, az IBS által legyártott szegedi mobil árvízvédelmi rendszer 620 db oszlopból, 3090 betétgerendából, 633 db talajszigetelésből, 1660 db rögzítő csavarból és 1266 db leszorító eszkből áll. A szerelési gyakorlat során a mobil árvízvédelmi rendszer minden eleme a rendelkezésünkre állt, hiba és hiánymentesen összeállításra került. A mobil árvízvédelmi rendszer teljes összeszerelése – a humán- és gépi erőforrások, valamint a szükséges eszközök rendelkezésre állásának köszönhetően – nettó 12 óra időtartam alatt került végrehajtásra.

A korábbi gyakorlatoktól eltérően az idei gyakorlat alkalmával az összeszerelési és a bontási munkálatokat két nap alatt kerültek végrehajtásra. Ez annak köszönhető, hogy a mobilfal hossza jelentősen növekedett, melynek következtében nagyobb létszámra, részletekbe menő, csavarra lebontott organizációs tervek, s fokozottabb együttműködésre volt szükség. A brigádok a hőség ellenére tanúsított rendkívüli munkabírássának, valamint az összehangolt csapatmunkának köszönhetően az árvízvédelmi gyakorlat hibamentesen végrehajtásra került [4. kép].

Gutyán Péter Szentesi Szakaszmezőnkségen dolgozó munkatársunk átveszi a sérült gólyát Domokos Balázs Szeghalmi Szakaszmezőnkségtől

Június 5-én a Szeghalmi Szakaszmezőnkség megkereste a Szentesi Szakaszmezőnkségünket, hogy tudnánk-e segíteni egy Szeghalmon áramütést szenvedett gólya megmentésében.

Bányai Barbara KÖVIZIG-es dolgozó vette észre a Szentesi Természet- és Vadvédelmi Mentőközpont Alapítvány Facebook oldalán közzétett felhívását, hogy fuvart keresnek egy sérült gólyának. A szeghalmi és a szentesi kollégák egyből a segítségére siettek. A gólyát sikerült időben elszállítani a mentőközpontba, ahonnan nem sokkal később a jó hírek is megérkeztek.

4.

SÁRI Csaba

**szakágazati vezető
Árvízvédelmi és Folyógazdálkodási Osztály**

2005 óta az ATIVIZIG munkatársa

- ▶ a szakhatóságok felkérése alapján gondoskodik a hatósági és szakhatósági szakmai vélemények kialakításáról, valamint részt vesz a felügyeleti ellenőrzéseken
- ▶ részt vesz a nemzetközi, különösen a határvízi egyezményekből adódó feladatok ellátásában
- ▶ közreműködik a szakágazatot érintő pályázatok műszaki munkarészének összeállításában

FRANK Szabolcs

osztályvezető, Árvízvédelmi és Folyógazdálkodási Osztály

1995 óta az ATIVIZIG munkatársa

- ▶ koordinálja az árvízvédelmi, és folyószabályozási művek üzemeltetését, fenntartását, fejlesztését és védelmét, az árvízmentesítést, árvízvédekezést és folyószabályozást
- ▶ az Igazgatóság vízkár-elhárítási tevékenységében vezetői feladatokat lát el
- ▶ irányítja a vízgazdálkodást érintő koncepciók és tervek elkészítését

Gólyát mentettünk

„A fehér gólyának belső vérzése van, pár órás küzdelem után, örömmel mutatjuk meg mindenkinek, a gólya áll, a belső vérzése is alábbhagyott, bizakodunk, hogy nincs törése. Ilyen egy igazi csapatmunka” – írta Facebook oldalán a mentőközpont.

Június 20-án a szentesi menőközponttól azt az információt kaptuk, hogy már a gólya visszajuttatását tervezik a sérülés helyszínére, Szeghalomra. Ezúton is köszönjük mindenkinek, aki részt vett a mentésben!

KÁDÁR Gréta

PR referens, Titkárság

2022 óta az ATIVIZIG munkatársa

- ▶ elvégzi, koordinálja az Igazgatóság egészére vonatkozó PR és tájékoztatási feladatokat
- ▶ sajtóközlemények, hírányagok, tájékoztatók, cikkek összeállítását, írását végzi

PR és Múzeumi Összekötői konferencia

Idén májusban a Körös-vidéki Vízügyi Igazgatóság szervezésében került megrendezésre a PR és Múzeumi Összekötői konferencia Szarvason, a Liget Wellness és Konferencia Hotelben, ami gyönyörű környezetet biztosított az eseménynek.

Új kollégaként ez volt az első alkalom, hogy találkozhattam más igazgatóságok PR-os és múzeumos munkatársaival, akik nagyon pozitív benyomást tettek rám. Ez a két nap jó lehetőség volt arra, hogy tanuljak tőlük és belelássak abba, hogy ők hogyan látják el a mindennapi feladataikat saját igazgatóságuknál. Rengeteg hasznos, új tudással gazdagodtam, amiket én is kamatoztatni tudok a munkám során. Jó volt megismeri a múzeumokkal foglalkozó kollégákat is és egy kis betekintést nyerni az ő feladataikba.

A szakmai előadások mellett lehetőségünk nyílt megcsodálni Szarvas városát a Holt-Körösön hajókázva,

majd a vacsora után kötetlenül folytathattuk a beszélgetést, ahol jobban megismerhettük egymást.

Gyönyörű környezetben tölthettük el ezt a két napot és hasznos tapasztalatokra tehattünk szert, amit ezúton is nagyon köszönünk a szervezőknek!

Kádár Gréta

A Nagyfai-Holt-Tisza, valamint a Hódtó-Kis-tiszai-csatorna vízminőségi problémái

Igazgatóságunk szakembereit már hosszabb ideje foglalkoztatja a Nagyfai-Holt-Tisza és a Hódtó-Kis-tiszai-csatorna vízminőségének kérdésköre. A 2023. május 26-án bekövetkezett halpusztulás kapcsán sürgetővé vált a probléma kivizsgálása.

A Vízvédelmi és Vízgűjtő-gazdálkodási Osztály akkreditált mintavevő munkacsoportja 2023. május 26-án, június 1-jén és június 8-án vízminőség vizsgát tápláló Hódtó-Kis-tiszai-csatorna két pontján, valamint a betáplálást követően, a holtág két pontján. A vett vízminőség az Igazgatóság laboratóriumában kiértékelésre kerültek. A laboreredmények alapján a vízminőség magasabb $\text{NH}_4\text{-N}$ (nitrát ion), PO_4^{3-} (foszfát ion) és HCO_3^- (hidrogénkarbonát) ionkoncentrációt mutatnak, illetve az oldott oxigén tartalom alacsonyabb volt a megengedettnél. A szivattyútelep környékén magas pH értéket tapasztaltunk. A halpusztulás valószínűleg ennek, illetve az alacsony oxigéntartalomnak tudható be. A halpusztuláson túlmenően – ami a pH és az oldott oxigéntartalom javulását követően megszűnt – ki akartuk vizsgálni a többi gyenge eredményt mutató paraméterek származását is. Emiatt 2023. június 12-én vízminőség vizsgát vettünk a Hódmezővásárhelyi szennyvíztisztító telep kibocsátási környezetéből. Az itt mért $\text{NH}_4\text{-N}$, PO_4^{3-} és HCO_3^- értékek, magasabbak voltak az öntözővízre megadott határértékeknél, azonban nem haladták meg a hatóság által kiadott vízjogi üzemeltetési engedélyben foglalt határértékeket (azok közül, amelyeket mi mérni tudunk: ammónium-nitrogén, foszfor).

A szennyvíztisztító telep fejlesztése már sok-sok éve aktuális probléma. A telep önkormányzati tulajdonban van. 2011 óta a hatóság folyamatosan bíróságolja, ugyanis a jelenleg alkalmazott technológiával és kiépítettségi fokkal nem tudnak megfelelni az elvárt követelményeknek. A telep korszerűsítése napirenden van, azonban sajnos a rendelkezésre álló szűk források miatt nem várható előrelépés a közeljövőben sem.

Az ammónium-nitrogén és foszfor magasabb értéke vélhetően a csatornába vezetett tisztított szennyvíznek tulajdonítható, a magasabb hidrogénkarbonát viszont talajtani adottság.

A Hódmezővásárhelyi szennyvíztisztító telep elfolyó tisztított szennyvize meghatározza a Hódtó-Kis-tiszai-csatorna vízminőségét, hiszen a belvizeken kívül alig érkezik ide más, számottevő vízmenyiség. A csatornában – és ezáltal a Nagyfai-Holt-Tiszán – uralkodó állapotok szerint magas nitrogén, és foszfor-értékek mellett, a növényzet a nyár eleji felmelegedésnek is köszönhetően gyors növekedésnek indul. Az elszaporodó növényzet csökkenti (beépíti) a vízben található oldott nitrogént, és foszfort, és éjszaka (felhős időben nappal is) fogyasztja a vízben található oldott oxigént. Ez a természetes folyamat (hajnali) oxigénhiányos állapotot idéz elő, amelynek gyakran halpusztulás a vége. A bejelentett halpusztuláskor is alacsony volt az oldott oxigén tartalom, de ennek értéke – javulást mutatva – a további vízminőségben folyamatosan emelkedett.

Megnéztük a térségben lévő egyéb lehetséges szennyező forrásokat; a Hódtó-Kis-tiszai-csatorna közelében 2 állattartó telep található, illetve városi termálvízbevezetések is vannak a csatorna vízgűjtő területén. Szintén szennyezőforrásként jelentkezhet a mezőgazdaságból származó diffúz szennyeződés (szerves- és műtrágya esőzések miatti bemosódása).

Összefoglalásként kijelenthető, hogy részbeni megoldást jelentene a szennyvíztisztító telep fejlesztése, illetve az esetleges illegális bevezetések kiküszöbölése, de a fentiekben ismertetett természetes folyamatokra nincs ráhatásunk.

Barla Enikő

A Pályázati és Beruházási Osztály nemzetközi projektjei: folyamatban a MURESE projekt, nemzetközi pályázatok a látóhatáron

Folyamatban van a ROHU-224 kódszámú „Belvízvédelmi csatornahálózat fejlesztése a Maros közös érdekeltségű vízgűjtőjén - MURESE” című projekt, amely a klímaváltozás okozta vízgazdálkodási szélsőségekhez való alkalmazkodást célozza meg. Megvalósításában az Alsó-Tisza-vidéki Vízügyi Igazgatóság projekt partnerként vesz részt a projekt vezető partnerével, a romániai Nemzeti Földjavítási Ügynökséggel (ANIF).

A projekt magyarországi oldalán végzett beavatkozások fő célja a Cigányka-ér és a Battonyai-Nagy-csatorna rekonstrukciója, amelyek a Maros jobb partján elhelyezkedő belvízvédelmi öblözetben találhatóak. A rekonstrukciós munkálatok a Cigányka-ér 0+000-4+090 km közötti szakaszát, valamint a Battonyai-Nagy-csatorna 0+000-3+900 km közötti szakaszát érintették, amelyeken belül eltávolításra került az invazív növényzet, valamint a csatornamegterben felhalmozódott káros iszap. A csatorna rehabilitációs munkálatok mellett a projekt keretében a Cigányka-éri szivattyúállás is átépült, amely egy állandó üzemű átemelő telep beépítését követően elektromos szivattyútelepként üzemel. A Cigányka-ér 0+345-0+425 szelvények közötti szakaszán RENO matracos mederburkolat kiépítésére is sor került. A Cigányka-ér 0+395 km szelvényében került kialakításra, illetve lett üzem alá helyezve az a napelemmel működő távjelző mérőállomás is, amelynek mérőműszerei szintén a projekt keretében kerültek beszerzésre. A mérőállomás vízállás, vízsebesség, és vízminőségi paraméterek (hőmérséklet, vezetőképesség, pH, oldott oxigén) mérését végzi a Cigányka-éren. A projektben beszerzésre került még 1 db hordozható digitális ultrahangos áramlásmérő műszer, valamint fenntartási munkák során használható, erőgépekre szerelhető szárzúzó, kasza, karos szárzúzó, és lengőkasza is. Ezzel az ATIVIZIG részéről a projektben vállalt feladatok befejezettnek tekinthetők.

A projekt romániai oldalán, Arad megyében a vezető partner által vállalt feladatok teljesítése továbbra is folyamatban van. A projekt keretében a román partner átfogó csatorna rekonstrukciós munkálatokat végez a Mureșel, Ier Legator és Ier csatornákon, mintegy 32,7 km hosszúságban. Felújításra kerül 3 db csatornaórház és egy irodaépület is, valamint korszerűsítene 25 db vízkormányzó műtárgyat, és a Maros jobb partján található Mureșel szivattyúálla-

most is újjáépítik. A projekt befejezésének határideje 2023. szeptember 30.

Mivel a 2014-2020-as finanszírozási időszak nemzetközi projektjei, így a WaterATRISK, ECOWAM, WASIDCA, és FORMURES projektek sikeresen megvalósultak és lezárultak, a MURESE projekt pedig a végéhez közeledik, Igazgatóságunk a 2021-2027-es finanszírozási időszakban feltérképezte a nemzetközi pályázati programokat. Idén májusban az Igazgatóság csatlakozott az olaszországi Padovai Egyetem GEOCARE elnevezésű pályázatához az Interreg Közép-Európa program második pályázati kiírásában, amelyben további olasz, illetve osztrák, német, cseh és szlovén partner intézmények is részt vesznek. A program második kiírásában benyújtott pályázatok elbírálása 2024 elején várható. Jelen pillanatban két további nemzetközi pályázat összeállítása van folyamatban, amelyekben az Igazgatóság érintett. Ezek közül az egyik a szerbiai Újvidéki Egyetem Műszaki Tudományok Karának pályázata, amely az Interreg Magyarország-Szerbia program első kiírásában idén júniusban fog benyújtásra kerülni. A pályázatban részt vesz még a Vajdaság Autonóm Tartomány Európai Ügyek Alapja (FEP), a Vajdasági Vizek Vízgazdálkodási Vállalat (PWMC „Vode Vojvodine”), és a Szegedi Tudományegyetem is, amely partnerintézményekkel az Igazgatóság a 2014-2020-as Interreg Magyarország-Szerbia programban olyan projekteket valósított meg, mint a WaterATRISK és az ECOWAM. Az Igazgatóság emellett részt vesz a Horizont Európa programban is, amelyben jelenleg a projekt javaslat kidolgozása és a partneri konzorcium kiépítése van folyamatban. A közeljövőben olyan további nemzetközi finanszírozási programok pályázati kiírásai is várhatóak, mint az Interreg Románia-Magyarország és az Interreg Duna programok.

NAGY Attila

**projekt referens,
Pályázati és Beruházási Osztály**

2018 óta az ATIVIZIG munkatársa

- ▶ részt vesz a nemzetközi pályázatok lebonyolításában
- ▶ elvégzi az Információs Rendszer működtetéséhez szükséges – feladatkörével összefüggő – adatok rendelkezésre bocsátását, továbbá kooperál más ellenőrző és információs rendszerekkel
- ▶ együttműködik a pályázati tevékenységhez kapcsolódó projektmenedzserekkel

2023. évi ATIVIZIG állománygyűlés Sziksósfürdőn

Az elmúlt év pozitív visszajelzései alapján Igazgatóságunk vezetése úgy döntött, hogy ismételten május hónapban tart állománygyűlést és a helyszín, csakúgy mint tavaly a Sziki lesz.

A szervezést már április elején megkezdte az a tucatnyi munkatársunk, akik az előző sportnap tapasztalatainak felhasználásával, immár egy kis rutinnal végezték munkájukat. „A jól bevált dolgokon ne változtass” elvet követtük, így a programban is csak minimális módosításokat eszközöltünk.

2023. május 11-én az ATIVIZIG dolgozói összegyűltek a Szegedtől 12 kilométerre található Sziksósfürdői Strand és Kemping területén, hiszen az elmúlt évben már láttuk, hogy a fenyvesek és akácok között elhelyezkedő terület állománygyűlés megrendezésére is kiválóan alkalmas.

A foci pálya szomszédságában felállított rendezvényátor előtt több mint 420 fő gyűlt össze, ahol 10 órakor Dr. Kozák Péter igazgató köszöntötte a vendégeket és hivatalosan is megnyitotta a 2023. évi állománygyűlést.

A megnyitó után ünnepi pillanatok következtek. Egyrészt Szanka József gátbiztos a hosszú évtizedeken át nyújtott lelkiismeretes munkájáért és kiemelkedő szakmai tevékenységéért kapott gátörkard

Szanka József gátörkard kitüntetését vett át

kitüntetés, másrészt Priváczkiné Hajdu Zsuzsanna kolléganőnkét köszöntöttük a frissen megvédett PhD disszertációja alkalmából.

Az ennivalóról ebben az évben nem verseny jelleggel gondoskodtak a konyhaművészetekben jártas kollégák, hanem a „főzzünk egy jót közösen” szlogen szellemében készítették el ebédünket.

Az elmúlt évi sütiszepegyversenyt idén édes és sós kategóriás „sütiverseny” helyettesítette, amelyek keretében összesen 22 féle különleges finomságot készítettek kollégáink.

A labdarúgás, röplabda és kötélhúzás versenyszámokat ismételten megrendeztük. A versenyzők részletes

szabály- és tudnivaló ismertetést kaptak a szervezőktől, majd egymásnak feszültek az ellenfelek.

Nagy várakozás előzte meg a jóga oktatást, ami ebben az évben új programlehetőségként jelent meg. Juhász Dávid kollégánk népszerű prezentációja nemcsak a hölgyek körében aratott sikert.

Jóga oktatás

Szintén új programlehetőség volt az asztalitenisz, amit az erre a célra tökéletesen alkalmas különteremben űzhettek a labdaérzéküket és reakció idejüket próbára tevő kollégáink.

A versenyzők és a szurkolók szomjukat, a fák alatt felállított sátraknál olthatták hűtött italok fogyasztásával. Itt a kiszolgálást önként vállaló kollégáink várták a vendégeket a kívánságuknak megfelelő itallal és pár kedves szóval.

A kellemesen eltöltött nap vége felé összegyűltek a jelenlévők a nagysátorban, ahol az eredményhirdetés következett. A fent ismertetett versenyszámokban az alábbi eredmények születtek:

LABDARÚGÁS

1. dr. Ágh Róbert, Bányai Máté, Szarvas Ferenc, Kurucz Ádám, Patai Lajos Zsolt
2. Sári Csaba, Fehérvári István, Sági Rajmund, Dávid László, Óri Dániel, Márkus Péter
3. Vass Bence, Vidumánszki Tamás, Vizsnyiczai Olivér, Horváth-Varga Zoltánné, Szalai Norbert, Báthory Imre

A győztes röpcsapat

Az ATIVIZIG dolgozói

RÖPLABDA

1. Ságiné Zsóri Edit, Kádár Gréta, Harkai Máté, Orosz Péter
2. Jászné Gyovai Ágnes, Virág Mónika, Piti Alexandra, Gyermán András
3. Priváczki-Juhászné Hajdu Zsuzsanna, Keresztesy Attila, Mijatov István, Balkus Bence

KÖTÉLHÚZÁS

1. D csapat
2. B csapat
3. F csapat

SÜTIVERSENY (ÉDES)

1. Schvartzné Tóth Gabriella (Titkárság) – „asztalitenisz”
2. Gyebárné Tóth Szilvia (Hmvh.) – „unikornis 77”
3. Ádám-Farkas Magdolna (Szentés) – „alj nélküli túró”

SÜTIVERSENY (SÓS)

1. Kiss Istvánné (MBSZ) – „teljes kiőrlésű sajtos, sóstallér kapros dresszinggel”
2. Rakonczainé Lendvai Erika (Hmvh.) – „lúdvári roppanós”

szentesi Szakasz mérnökség

A Szentesi Szakasz mérnökség hírei

A hidrológiai év eddig eltelt időszakában jobbára csapadékos hónapokat tudhattunk magunk mögött, így az öntözési célú vízhasználat mértéke messze elmarad az előző év hasonló időszakától. Azonban nem maradtunk feladat nélkül, mert a Magyar Kormány a gazdák tavalyi aszályos év miatti bevételkieséseit mérsékelni kívánja azzal, hogy a 2023. évi mezőgazdasági vízszolgáltatási díjakat (alapdíj és változó díj) átvállalja a 193/2023.(IV.3.) Korm. rendelettel, így az öntözős partnereknek – a szezon előtt leadott víz-igény bejelentőben szereplő megrendelt vízmennyiségig – a kiszolgált vízmennyiségek díjmentesek. Ennek következtében a már a tavasz elején aláírt mezőgazdasági vízszolgáltatási szerződéseket módosítani kellett. A módosító szerződések aláírása folyamatban van, néhány kivételtől eltekintve már vissza is kerültek aláírva a szerződések Szakasz mérnökségünkre.

2023. év II. negyedévében a következő kivitelezéseknél láttak el szakfelügyeletet a kollégák:

3. Vizsnyiczainé Mészáros Irén (KGO) – „szezámmagos-sajtos rúd”

A nap végére a csapat nagy része kellemesen elfáradt. Az egymás hangját gyakran csak telefonon keresztül halló munkatársak találkozása, a régi ismerősök viszontlátása, a munkában szerzett tapasztalatok cseréje, vagy akár a már sokszor hallott vicces történetek ismételt felelevenítése, mind-mind az összetartozást, ill. az összetartást erősítik. Márpedig ezen a napon ezekből nem volt hiány, így ismételten kijelenthető, hogy a rendezvény elérte célját.

BORZA Tibor

**műszaki igazgató-helyettes,
Titkárság**

2000 óta az ATIVIZIG munkatársa

- ▶ irányítja, koordinálja és ellenőrzi a felügyelete alá tartozó osztályok, egységek munkáját
- ▶ irányítja az Igazgatóság vízgazdálkodási szakágazati működését
- ▶ védekezés idején központi védelemvezető-helyettes

4405 jelű út - Zsigerhádi csatorna keresztezése

- 4405 jelű Derekegyház-Nagymágocs út 0+000-16+117 km szelvények közötti szakaszának felújítása, amely több csatornánkat érinti;

- 4405 jelű Derekegyház-Nagymágocs út menti kábelkiváltás, mely érinti a kezelésünkben lévő Kéktői főcsatornát és a Kapásfalú-Lászlótelki csatornát;
- Veker-ér 2+731 irányított fúrás Szenagro Kft. víz-kivétel áramellátása;
- Kunszentmárton, Telenor SZ-0015 mobil átjátszó-állomás optikai ellátása munka során a Nagyéri főcsatorna keresztezése irányított fúrással.

SZEGEDI Szakasmérnökség

Belvíz hasznosítás a Dong-ér mentén

A 2023. áprilisi számban Igazgató Úr röviden bemutatta, hogy ATIVIZIG munkatársai Ópusztaszer-Baks-Pusztaszer területén bejárásen vettek részt, és 7 állomáson megismertük a térség vízgazdálkodási, táji vízviszatartási lehetőségeit. A bejárás eredményei kibontakozóban vannak, valóban vízvásztató terepbejárás történt.

A február-április közötti időszakban a Kiskunsági Nemzeti Park Igazgatóság és az Alsó-Tisza-vidéki Vízügyi Igazgatóság együttműködésének köszönhetően a Búdös-szék vízpótlása megtörtént a Dongéri-főcsatornából, melynek eredményeként kb. 130 hektárt árasztottunk el. A Dong-értől kb. 7 kilométer távolságra juttattuk el a főcsatorna medrében viszatartott vizeket. Az április óta eltelt időszakban – a párolgás és beszivárgás hatásai miatt – másodjára is történt vízpótlás a szikes tómeder területére. Az elért eredményekről az előző számban már olvashattunk.

A következő sikeres együttműködés a főcsatorna alsóbb szakaszán indult el. Az Ős-Dong-ér medre Baks belterület és a Dong-éri-főcsatorna között húzódó, kb. 2000 méter hosszúságú medervonulat, amely 25-30 hektár nagyságban terül el. A meder részben a KNPI kezelésében, részben Baks Önkormányzatának tulajdonában áll, részben magántulajdonban lévő legelőt érint.

A főcsatorna ezen szakaszán, a Benedek-zsilip által visszaduasztott víz egy részét a bal parton lévő Tömörkényi-Csanyteleki halastavak hasznosítják, a jobb parton pedig, a helyiek részéről több évvel ezelőtt felmerült az igény az ősmeder feltöltésére, de kiépített műtárgy hiányában egyedül ezt nem tudták véghezvinni. A tavalyi aszályos év azonban újra rámutatott, hogy a téli-tavaszi félévben lehullott csapadék nagyrészt vagy akár az egészét tározni, hasznosítani kell a nyári-őszi szárazabb időszakra.

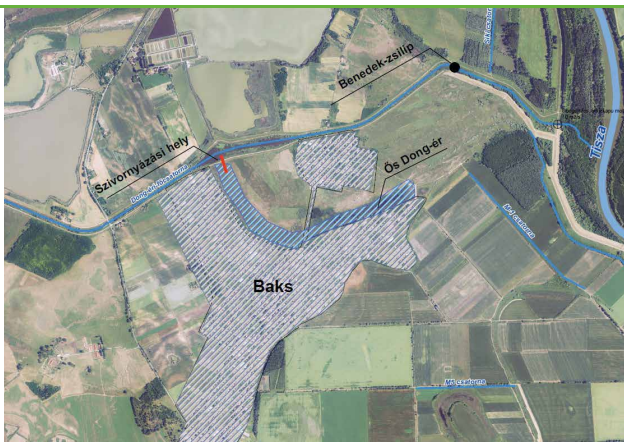
Az ATIVIZIG szakmai iránymutatásával az előzetes felmérések elkészültek, az április 4-i időszakot követően a rövidtávú és hosszútávú lehetőségek egyeztetése is megtörtént.

GUTYAN Péter

vízrendezési referens,
Szentesi Szakasmérnökség
2015 óta az ATIVIZIG munkatársa

- ▶ végrehajtja a szakágazati és területi feladatokat
- ▶ elvégzi a vízrajzi adatforgalmazással kapcsolatos tevékenységeket
- ▶ ellátja az árvíz- és belvízvédelmi művek fenntartását és üzemelését

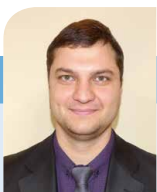
A meder felmérése és domborzati modell elkészítése után megállapítható, hogy a jelenlegi terepviszonyok mellett 1-1,5 m mélységű vízborítás érhető el a területen. Azonban 250.000-400.000 m³ víz átemelése jelenleg költséges és az érintett felek részéről nem megfizethető a vállalkozás.

A munkavégzés élére álló Baks Község Önkormányzata, a Csanyteleki Horgász Egyesülettel együttműködve, kisebb léptékben gondolkozva vállalta, hogy egy szivornya segítségével megkezdik az ősmeder vízzel történő feltöltését és ezzel párhuzamosan a hosszútávú megoldások vizsgálata is elkezdődött.

Az ATIVIZIG kollégái – a hatékonyság növelése érdekében – az újabb szivornya építéséhez szükséges anyagbeszerzéseket megkezdtek. A helyi természetvédők és az önkormányzat kollégái a szomszédos Levelényi Öntözőrendszer földművelő gazdáival felveszik a kapcsolatot az együttműködés szélesítése, valamint annak érdekében, hogy akár a jövő év tavaszán hatékonyan folytatódhasson a vízpótlás.

TÓTH Péter

szakasmérnök-helyettes,
Szegedi Szakasmérnökség
2018 óta az ATIVIZIG munkatársa

- ▶ ellátja a szakasmérnök helyettesi feladatokat, kiadja és ellenőrzi a munkafeladatok teljesülését
- ▶ elbírálja az ár-, és belvízvédelmi, öntözési és erdészeti szakterületen a beosztott ügyintézők által kidolgozott javaslatokat, illetve koordinálja annak végrehajtását
- ▶ az ISO minőségirányítási rendszerben meghatározott eljárási rend szerint a naponta jelentendő adatokat rendszeresen fogadja és ellenőrzi

A Hódmezővásárhelyi Szakasmérnökség második új építésű űrháza: a Kistiszai csatornaűrház

A KEHOP-1.3.0-15-2016-00010 azonosítójú projekt, Hódmezővásárhelyi térségi vízrendszer komplex rekonstrukciója I. ütem projektjének keretein belül valósult meg a Porgányi gátűrház „ikertestvére”, a Kistiszai csatornaűrház.

A műszaki átadás-átvétel 2023.01.31-én zárult le, március végére a beköltözés is befejeződött. Az új épület 3 fő részből áll: a lakhatást szolgáló csatornaűrházból; a munkáspihenőből, ahol helyet kapott egy tárgyaló, külön mosdó, a kazánház egy vegyestüzelésű kazánnal, puffertartállyal és a harmadik rész a két épületegységet összekötő tornác. A lakórész kb. 80 m², a munkáspihenő kb. 30 m², a tornác pedig közel 45 m². Az épületet a mai kor energetikai követelményeinek megfelelően építették újjá: 3 rétegű hőszigetelt nyílászárók kerültek beépítésre, 15 cm-es homlokzati szigetelést kapott a 30 cm vastag teherhordó téglafalazat és 20 cm vastag földszigetelést a ház. Az űrház biztonságos áramellátása érdekében korszerűsítésre, kiváltásra került a régi, elavult légvezeték, a trafó és kapcsolószerkény pedig áthelyezésre került. Továbbá, jogszabályban előírt energetikai feltételek biz-

tosítása érdekében napelem is kiépítésre került. Az űrtelepen új mélyfúrású kút létesült az ivóvízellátás biztosítására, a keletkezett szennyvíz kezelését egy Epurbloc típusú szennyvíztisztító berendezés biztosítja. Megépült ezen felül egy kb. 35 m²-es raktár épület, melyben helyet kaptak az új mélyfúrású kút vízkezelő berendezései is. A régi csatornaűrház és védelmi raktár mellett, elbontásra kerültek a telepen belüli régi, töredezett betonburkolatok, helyettük új, dilatált burkolat készült és a régi drótkerítések, kapuk is megújultak.

TÓTH Tímea

szakasmérnök-helyettes,
Hódmezővásárhelyi Szakasmérnökség
2005 óta az ATIVIZIG munkatársa

- ▶ külső szervezetek által végzett beruházási, fenntartási munkák koordinálása és szakmai ellenőrzése
- ▶ részt vesz az Igazgatóság mezőgazdasági vízellátási, öntözési feladatainak előkészítésében, végrehajtásában és elszámolásában, valamint az üzemeltetésben

Kistiszai űrtelep 2019.

Kistiszai űrtelep 2023.

Műszaki Biztonsági Szolgálat

Tavaszcvarás az MBSZ-nél

A tavasz mindannyiunk életében a reményteljes várakozás időszaka, amikor a természet megújulását naponta nyomon követhetjük. Általában ilyenkor még tart a belvíz elleni védekezés, de fél szemünkkel már az öntözési időszak felé pillantunk. A második negyedében megnyíltak az ég csatornái és a májusi esők jelentős mennyiségű csapadékot hoztak. Feltöltődni látszott a kiszáradt táj, erőre kaptak a növények, gyönyörűen kizöldült minden. Különösen az elmúlt év száraz periódusához képest volt szembevető a változás. De hát ez lenne a természetes! Nem? Reméljük igen.

A belvíz elleni védekezés során csak a kritikus helyszíneken folyt szivattyúzás, mintegy 15 szivattyútelepen, de az elhúzódozó, lapos árhullámok miatt ez a tevékenység 2022. karácsonyától 2023. pünkösdéig tartott. Az átemelt vízmennyiség megközelítette a 20 millió m³-t, mintegy 8.500 üzemórán. Sajnos hiába nincs nagyobb árhullám, a csatornahálózaton gyülekező vizeket a folyókba kell emelnünk. Az úgynevezett alsó átvezetésű – gravitációs – főcsatornákon azonban már 250 cm-es tiszai vízálásoknál is el kell zárunk a zsilipeket, így Veszszős, Tápé, Lúdvár, Percsora, Györpölés, Vidreér,

Körtvélyesi szivattyútelep

Mindszent szivattyútelepek indítása szinte automatikusan történik. Különösen kritikus volt a helyzet a Kurcán, mert itt a téli termálvíz bevezetések miatt, az öntözési szezon kezdetén öblítő vizet kell bevezetni a Felső-Kurcai vízkivételnél és általában ez gravitációsan ki tud folyni a Tiszába Mindszentnél. Az idei esztendőben azonban a kurca-toroki zsilip tartósan zárva volt, így szivattyúsán kellett volna a több millió köbméter öblítő vizet átszivattyúzni, jelentős villamosenergia költség mellett. A szentesi kollégák mindent megtettek az „időhúzásért”, és a zsilipnyitás várva várt pillanatáig tartották vissza a rendszerben szaporodó vízmennyiséget.

A fentiekből talán kitűnik, hogy a vízügyi szolgáltatól egyre összetettebb feladatokat várnak el a társadalmi szereplők, miközben a természeti folyamatokra igen kevés befolyásunk van.

Az öntözési tevékenységünk március végén – április elején, több helyszínen is megindult, de az esős periódus gyakorlatilag teljes leállást eredményezett, és valahol ez így van jól. Hiába minden erőfeszítésünk, az igazi esőt mi sem tudjuk pótolni. Az agrárium által művelt területek elhanyagolhatóan csöppnyi részét tudjuk csak öntözővízzel ellátni, az urbanizált területek és az erdőségek pedig kizárólag a természeti folyamatoktól várhatják a csapadékot. A halastavi vízigények kiszolgálása folyamatos volt és a Maty-éri Evezőspálya első feltöltése is megtörtént május első napjaiban.

Az MBSZ-t érintő projektek a tavasz folyamán folyamatosan bonyolódtak, Körtvélyesen az új szivattyútelep építése a régi épület bontását követő területrendezéssel, talajfeltöltéssel és tömörítéssel, valamint a régi gravitációs cső töltéstestből való kibontásával folytatódott. Hamarosan kezdődik az új szivattyútelep szívóaknáinak építése, majd a gépészeti és elektromos munkák következnek.

Hattyaason több szálon haladnak az események, a Holtág rehabilitáció mellett az új tiszai vízkivétel csatlakozását alakítja ki a kivitelező a régi belvizes szivattyútelep nyomócsövébe történő bekötéssel. Ez kellő felfordulással jár, mert a parkosított udvartól búcsút vehetett gépész kollégánk, de a közös remény, miszerint friss Tisza víz juthat az évtizedek alatt tönkrement holtágba minden fáradozást megér.

2023. május hónapjában, a második alkalommal megrendezésre került Sportnap ismét jó hangulatban telt. A rendezvény időpontjának közeledtével,

Matyér feltöltés

Matyér feltöltés

az előkészületekkel párhuzamosan, szinte naponta figyeztük az időjárási előrejelzést. Az esőmentes időjárás biztosíthatta, hogy amíg a kollégák a különböző versenyszámokban mérkőznek meg, addig a bográcsokban is elkészüljenek a finom ételek.

Az MBSZ részéről néhányan kolléga igencsak megállta a helyét a labdarúgásban: Báthory Imre, Magyar Zsolt, Herceg Áron és Vizsnyicai Olivér. Mások inkább a röplabdának hódoltak: Harkai Máté és Orosz Péter gépészeink. A kötélhúzó verseny mindig mókásra sikeredik. Több MBSZ-nél dolgozó kollégánk is aktívan részt vett benne, miközben a pálya széléről a szurkolók népes tábora drukolt a csapatoknak.

A sporttal egyidőben a bográcsokba is belekerültek az odavalók. Az MBSZ-nél 4x5 fős csapatok (úgy tűnik, hogy ennek nagyobb a rajongó tábora, mint a focinak) ismét remekeltek. Jelentjük, hogy mindenki jól lakott és minden étel elfogyott. A sütemény versenyszámban ismét díjat nyertünk. Kiss Istváné (Nagyfai szivattyútelep gépésze) ismét megmutatta cukrász tehetségét, a sós sütemény kategóriában az I. díjat elhozta a tavalyi édes sütemény I. díja mellé. Még egyszer gratulálunk Neki!

A nap folyamán, miközben zajlottak a sportesemények, főtt a pörkölt a bográcsokban, az italt biztositotta a különböző „hűsítőket”. Llehetőség volt az ismerkedésre, a találkozásokra, a beszélgetésekre azokkal a kollégákkal, akik az ATIVIZIG különböző és akár távolabbi telephelyeiről érkeztek. Köszönjük a Szervezőknek, hogy idén is ott lehettünk a Szikin.

A jó hírek mellet sajnos jött a rossz is, mert 2023. május 18-án László Zsolt kollégánk váratlanul el-

hunyt. Különösen fájdalmas, hogy mindez 47 éves korában történt, telve életkedvvel, vidámsággal és célokkal. Az orosházi szivattyútelep gépészeként sokfelé ismerték, az öntözésben aktívan részt vett, ügyes kezű, szorgalmas munkatársunk volt. Emlékét megőrizzük.

Az élet körforgása azonban örök, ugyanebben az időszakban új munkatársat is köszönthettünk sorainkban. Hajdu Márk a hódmezővásárhelyi szivattyútelepre került gépésznek, ahol lehetősége lesz elsajátítani ennek a patinás és műszakilag igencsak összetett működésű szivattyútelepnek a kezelését. Reméljük élni fog a lehetőséggel!

Minden második évben a június közepe különösen fontos dátum az életünkben, mert a Parfal építési gyakorlatra ekkor kerül sor. Most sem volt másképp, újra kánikulai körülmények között kellett a kollégáknak helyt állniuk, de erről bővebben az ÁFO fog beszámolni.

Fotók: Molnár Róbert

Hidrológiai összefoglaló a 2023.04.01.-2023.05.31. közötti időszakról

CSAPADÉK

Áprilisban csökkent az előző hónapokban tapasztalt relatív csapadékhajlam. Az időbeli eloszlás viszonylag egyenletesnek bizonyult, azonban a kumulatív mennyiség elmaradt az ilyenkor szokásostól; havi összesítésben 25,9 mm hullott, az átlag 69%-a. Az első dekád során 9,7 mm hullott, a másodikban 11,1 mm, míg az utolsóban 5,2 mm. Térbelileg a délkeleti, keleti területek relatív vízhiánya és az északnyugati területek víztöbblete jellemezte időjárásunkat. A legtöbb csapadék a Vedresházi gátórház környezetében került észlelésre, itt 67,9 mm-t jegyeztünk fel, míg a legkevesebb mennyiség, 14,6 mm Felsőveker csatornaórház esetében hullott.

Májusban az előző hónaphoz képest megnőtt a relatív csapadékhajlam; havi összesítésben 70,1 mm hullott, az átlag 114%-a. Az első dekádban szórányosan jelentkeztek csapadékesemények az ATIVIZIG területén, összesen 3,4 mm hullott. A legtöbb csapadékot a második dekádban regisztráltuk, a havi összeg több mint fele, 47,2 mm ekkor esett le, a harmadik dekádban némileg csökkent a kumulatív összeg, 19,4 mm-t regisztráltunk.

Térbelileg változatos mintázatot figyelhattunk meg, a heterogén mintázatot a zivatarok jelenléte okozta. A délkeleti és északkeleti részek relatív víztöbblete és a középső, északi területek relatív vízhiánya jellemezte időjárásunkat. A legtöbb csapadék a Gencsháti csatornaórház környezetében jelentke-

MIHÁLY Emese
területi műszaki referens,
Műszaki Biztonsági Szolgálat
2019 óta az ATIVIZIG munkatársa

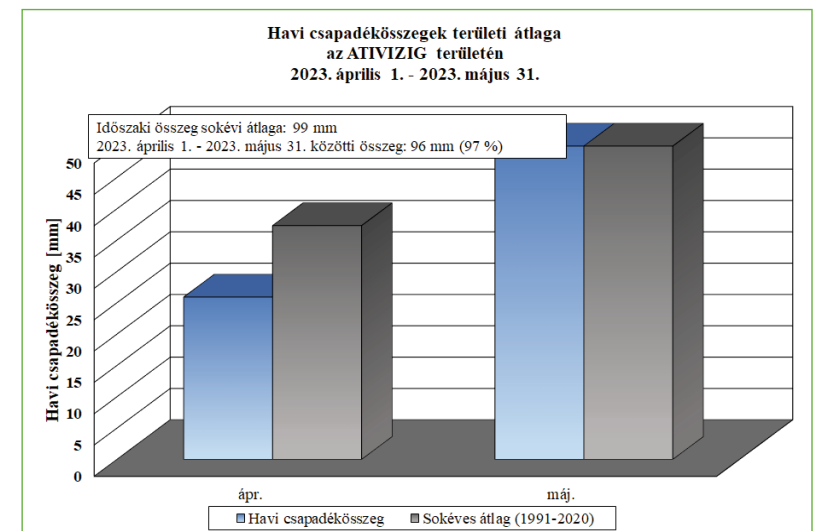

- aktualizálja a szivattyútelepek vízjogi-üzemelési engedélyeinek, műszaki leírásainak nyilvántartását
- felügyeli a vízmércékkel kapcsolatos fenntartási, javítási feladatok szervezését

SCHILSONG János
szolgálatvezető,
Műszaki Biztonsági Szolgálat
2008 óta az ATIVIZIG munkatársa

- szervezi, irányítja, ellenőrzi a Műszaki Biztonsági Szolgálat feladatait
- gondoskodik a vízkár-elhárításhoz szükséges feladatok végrehajtásáról
- részt vesz az Igazgatóság mezőgazdasági vízszolgáltatási, öntözési feladatainak ellátásában

zett, itt 112,5 mm-t észleltünk, míg a legkevesebb mennyiség, 31,3 mm Csongrád gátórház esetében hullott.

Területi eloszlás tekintetében a délkeleti és délnyugati területek relatív csapadéktöbblete és az északi, illetve középső részek csapadékhiánya jellemezte a csapadékeloszlást. A helyi maximumot, 87,4 mm-t a Vedresházi gátórház környezetében regisztráltuk, a minimum érték, 30,4 mm a csongrádi gátórháznál hullott.

A Tisza vízgyűjtőjén az ATIVIZIG területéhez hasonló időbeli eloszlást figyelhattunk meg, azonban ennél kisebb volt a csapadékhajlam; a 2 havi átlag 78%-a, 100,7 mm esett.

HŐMÉRSÉKLET

Szegeden az áprilisi átlaghőmérséklet 10,1°C volt, ami 1,7°C-kal hűvösebbnek bizonyult az ilyenkor szokásosnál. Az első dekád rendkívül hidegnek bizonyult, 4-én az aznapi maximum a dekád minimum sokéves átlagával volt egyenlő, 5-én -2,7°C-os fagy is előfordult, ami a havi minimumot is jelentette egyben. Az első dekád vége fele melegedés történt, a második dekádban a hőmérsékleti értékek többnyire a megszokott környéken alakultak, a harmadik dekád közepétől eltekintve a hónap végéig kitartott ez a tendencia. A havi maximum értéket 23-án mértük, 22,1°C-ot.

Április során 2 fagyos napot ($T_{min} \leq 0^\circ\text{C}$) észleltünk.

Szegeden a májusi átlaghőmérséklet 17,2°C volt, ami 0,1°C-kal melegebbnek bizonyult az ilyenkor szokásosnál. Az első dekád átlag körüli hőmérséklettel indult, majd a dekád vége fele lehűlés érkezett. Ekkor mértük a havi minimumot, 5,6°C-ot 8-án. A második dekád az ilyenkor megszokottnál lényegesen hűvösebbnek mutatkozott, a harmadik dekádtól kezdve kis mértékben a sokévi maximumok és minimumok felett egyaránt alakultak a regisztrált hőmérséklet értékek. Ekkor mértük a havi maximumot 26-án, 27,2°C-ot.

Május során 11 nyári napot ($T_{min} \geq 25^\circ\text{C}$) észleltünk.

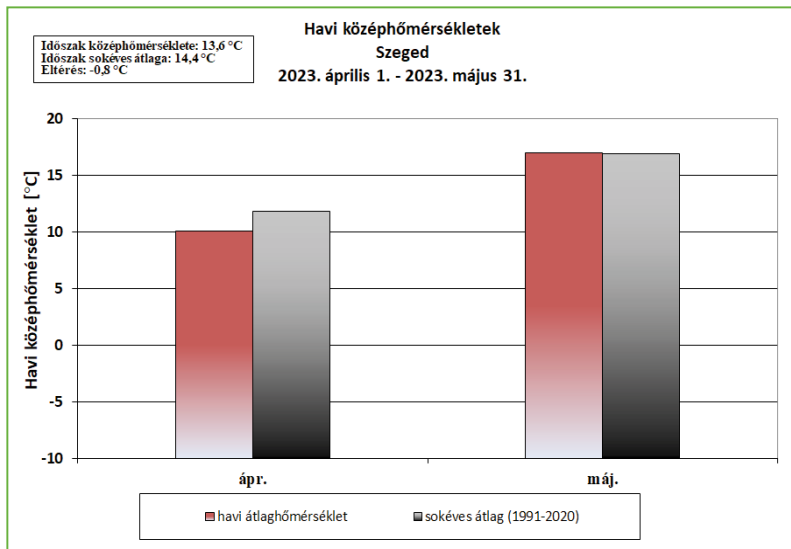
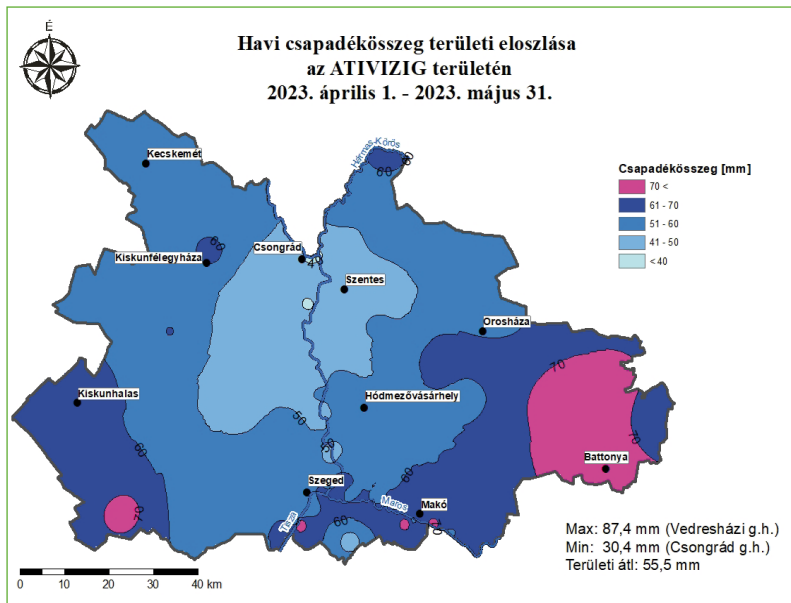
FOLYÓK VÍZJÁRÁSA

Áprilisban folytatódott az előző hónapokra jellemző, az átlagnál magasabb vízjárás folyószakaszainkon. A Tisza vízgyűjtőjére hullott csapadék 40,8 mm volt, ami a sokévi átlag (56 mm) 73%-a. A csapadék a hónap során időben egyenletesen oszlott el.

A Tiszán a március végi esőzésekből származó felszíni vízbevitel alakította a vízjárást. Az első dekád végéig áradó tendencia volt jelen, azonban készletsegi szintet megközelítő vízállások nem jelentkeztek. Ekkor, 10-én mértük a havi maximumot, 479 cm-t (I. fok: 650 cm). A második dekádtól a hónap végéig folyamatosan apadó trendet tapasztaltunk a szegedi szelvényben.

A Maroson a Tiszához hasonló, de annál kisebb mértékű vízjátékot figyelhattunk meg. A folyó az első dekád végéig áradt, ilyenkor mértük a havi maximumot 9-én, 246 cm-t (I. fok: 400 cm). A vízállások az első dekád végétől egészen április utolsó dekádjáig apadtak.

A Hármas-Körös Szarvasnál a hónap legnagyobb részében a békésszentandrás duzzasztás hatása alatt állt. Az első dekád végéig történt némi emelkedés, azonban a második dekádtól a hónap végéig

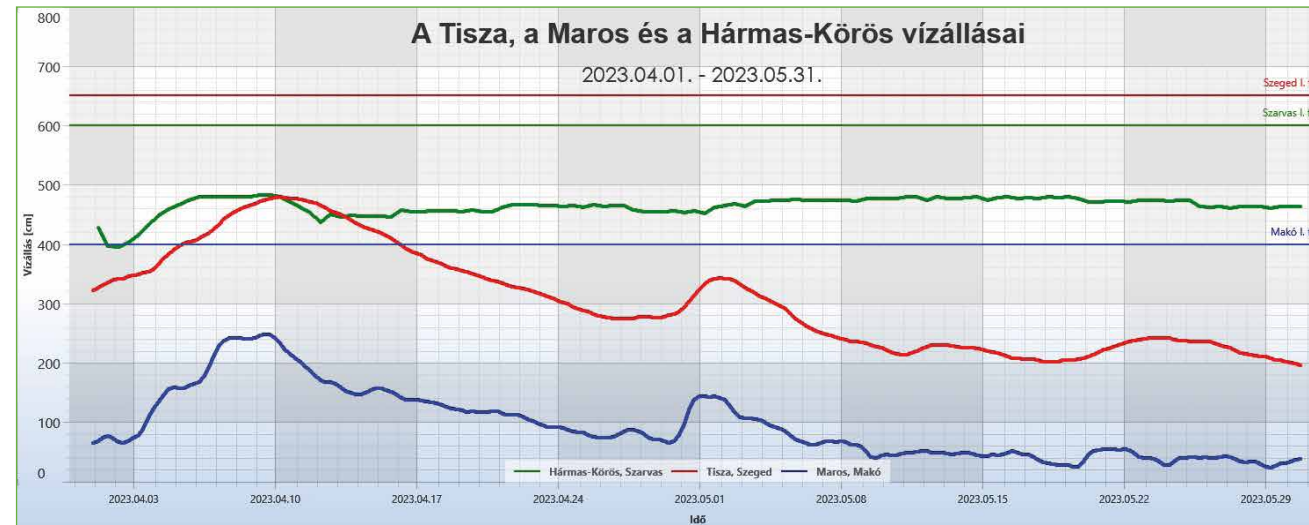
nem történt érdemi változás. A havi maximumot, 482 cm-t 9-én regisztráltuk (I. fok: 650 cm).

Májusban az ilyenkor megszokott értékek alá süllyedtek a mért vízállások folyószakaszainkon. A Tisza vízgyűjtőjére hullott csapadék 60 mm volt, ami a sokévi átlag 82%-a. A csapadék legnagyobb része a második dekád közepén és a harmadik dekád elején hullott.

A Tiszán a hónap elejétől számítva folyamatosan csökkenő vízállások voltak jelen, a második dekádtól kezdve időszakosan kisebb emelkedések előfordultak, azonban fél métert meghaladó ingadozás nem történt. A havi maximum értéket, 343 cm-t május 2-án mértük (I. fok: 650 cm).

A Maroson a Tiszához hasonló, de annál kisebb mértékű vízjátékot figyelhattunk meg. A folyó a hónap elejétől kezdődően apadt, az első dekád végéig, május hátralévő részéig jelentős ingadozás nem történt. A havi maximum értéket, 143 cm-t május elsején észleltük (I. fok: 400 cm).

A Hármas-Körös Szarvasnál a hónap egészében a békésszentandrás duzzasztás hatása alatt állt. A havi maximum 479 cm volt május 18-án (I. fok: 650 cm).

TALAJNEDVESSÉG

A talaj felső rétegei áprilisban és májusban is 70-80% körüli nedvességtartalommal rendelkeztek, a 20-50 cm közötti talajrétegek nedvessége mindkét hónap során 60-70% között mozgott. A legsúlyos, 50-100 cm közti réteg áprilisban 80%-ban volt telített, május végére telítetté vált.

TALAJVÍZJÁRÁS

Az áprilisi csapadékhányagnak köszönhetően területünk legnagyobb részén stagnált a talajvíztűrkör. Ez alól a csapadékosabb északnyugati és déli részek képeztek kivételt 10-20 cm-es emelkedéssel az előző hónaphoz viszonyítva. 5 cm-es apadás északkeleten történt. A májusi talajvízjárást az északkeleti részekben 5-10 cm emelkedés, a déli területeken 5-10 cm süllyedés, az ATIVIZIG többi területén stagnálás közeli állapot jellemezte. A talajvíztűrkör átlagosan 2-6 méterrel húzódtott a terep alatt.

ELŐREJELZÉS

Az Országos Meteorológiai Szolgálat június 11-én kiadott hosszú távú előrejelzése szerint az előttünk álló július az átlagosnál melegebb, átlagosan csapadékos lesz. Augusztusban a megszokottnál

jóval melegebb és szárazabb időjárás várható, míg szeptemberben jóval melegebb és az átlagosnál kissé szárazabb körülmények prognosztizálhatók.

A hosszú távú előrejelzés alapján egy nyári, kora őszi bővíző időszak kialakulásának az esélye az átlagosnál kisebbnek nevezhető. Az árvédelmi szinteket megközelítő árhullám kialakulására az átlagosnál kisebb esély mutatkozik.

TURCSÁNYI Áron

monitoring referens,
Vízrajzi és Adattári Osztály

2019 óta az ATIVIZIG munkatársa

- ▶ részt vesz a vízrajzi tevékenységgel kapcsolatos napi gyorsadat-forgalom lebonyolításában
- ▶ közreműködik a vízrajzi távmérőrendszer üzemeltetésében, a regisztráló és kommunikációs szoftver folyamatos működtetésében
- ▶ ellátja a vízrajzi mérések végzésével és feldolgozásával kapcsolatos feladatokat

Bemutatkozik a Vízvédelmi- és Vízgyűjtő-gazdálkodási Osztály

A Vízvédelmi- és Vízgyűjtő-gazdálkodási Osztály az Alsó-Tisza-vidéki Vízügyi Igazgatóságon 2013. januárjától működik, jelenlegi felállásban 18 fővel, a Vízgyűjtő-fejlesztési Osztály utódaként. Az elmúlt 10 évben az osztályközösség összetétele változott; volt, aki nyugdíjba ment és volt, aki úgy döntött, hogy máshol folytatja karrierjét, de az üresen maradt státuszokat minden esetben sikeresen feltöltöttük, így mostanra egy igazán jól működő, összeforrott közösség tevékenységét koordinálhatom.

Az osztály aktivitási köre igen szerteágazó: a hat-évente felülvizsgálatra kerülő felszíni és felszín alatti vízkészletek körét magába foglaló vízgyűjtő-gazdálkodási tervek kidolgozása mellett, vannak víziközmű és környezetvédelemmel kapcsolatos feladataink, településrendezési tervek véleményezése, illetve az akkreditált vízminztavevő csoport működése és a labor fenntartása is osztályunk feladatkörét gyarapítja.

Nézzük meg részletesebben, hogy milyen általános jellegű feladatokat tartalmaz ez a sokrétűség:

Értekezleten

- vízgyűjtőgazdálkodás terén ellátjuk az Igazgatóságunk működési területét érintő felszíni és felszín alatti víztestek mennyiségi és minőségi állapotértékelésével kapcsolatos teendőket;
- koordináljuk a 2000. október 23-i 2000/60/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv végrehajtásához kapcsolódó vízgazdálkodási vonatkozású feladatokat;
- végrehajtjuk a Vízügyi Információs Rendszer működtetéséhez szükséges adatok gyűjtését;
- összegyűjtjük és feldolgozzuk a vízgazdálkodással kapcsolatos, értékelési feladatok ellátásához szükséges szakterületünkhöz kapcsolódó vízgazdálkodási, statisztikai (VH_mezo, VH_FAV, volt OSAP) adatokat;
- felszín alatti vízkészletek vonatkozásában éves vízmérleget készítünk;
- összehangoljuk a közcélú, állami és önkormányzati, illetve saját célú vízi létesítmények fejlesztésével, fenntartói és üzemeltetési feladatokkal kapcsolatos teendőket;
- biztosítjuk az Igazgatóság szakmai képviseletét a regionális és helyi fejlesztési fórumokon, bizottságokban, a Területi Vízgazdálkodási Tanácsban;
- titkárként ellátjuk a Tervjóváhagyó Bizottság működtetésével kapcsolatos feladatokat;
- részt veszünk projektötletek, projektkonceptiók kidolgozásában;
- ellenőrizzük szakmailag az Igazgatóság víziközmű szakági feladatait, a víziközmű társulatok jogszabályban előírt működését;
- ellátjuk a közműves vízellátással és szennyvízkezeléssel, ideértve a települési ivóvízminőség-javítással, valamint a települési szennyvizek tisztításával és ártalommentes elhelyezésével kapcsolatos nemzeti és regionális programok elkészítésével kapcsolatos feladatokat;
- véleményezzük az Igazgatóság működését érintő környezetvédelmi feladatokat;
- ellenőrizzük az Igazgatóságra vonatkozó a környezet-, és természetvédelmi ügyek szakmai végrehajtását;
- működési területünkön ellenőrizzük az üzemi vízminőségi kárelhárítási terveket, nyilvántartásába vesszük ezeket;
- részt veszünk Igazgatóságunk nemzetközi kapcsolattartásában;
- kezelésünkben van az Igazgatóság tervtára és a tanulmánytára.

Mátrában

Budapest

Az alábbi konkrét feladatok is osztályunk mindennapi tevékenysége közé tartoznak.

A 2018. január 1-től módosított jogszabállyal bevezetett, a vízjogi engedélyezési eljárásához szükséges vagyonkezelői nyilatkozatok és VOR azonosítók megadása igen nagy volumenű feladatot jelent számunkra. A vagyonkezelői nyilatkozatok és VOR azonosítók kiadása 2020. januárjától a VIZEK felületén történik, melynek kezelésében segítséget nyújtunk a tervezőknek.

Magyarország 3. vízgyűjtő-gazdálkodási terve kapcsán jelenleg három mintaterület esetében gyűjtünk be a szakaszmérnökségektől vízkészletgazdálkodási adatokat és az Országos Vízügyi Igazgatóság által átadott modelleket feltöltve ezen adatokkal a Kurca, az Algyői és a Marosi mintaterületeken havonta végrehajtjuk a dinamikus vízkészletgazdálkodást támogató modellek operatív futtatását.

A mezőgazdasági vízszolgáltatás kapcsán február és november hónapok között heti rendszerességgel akkreditált vízminőt veszünk a Szegedi, Szentesi és Vásárhelyi Szakaszmérnökségekkel előzetesen leegyeztetett ütemterv szerint, majd ezeket a vízminőtákat az osztályunk által működtetett laborban kielemezzük.

Szintén heti rendszerességgel az éves feladat-tervnek megfelelően őrtelepi ivó- és szennyvízellátásra vonatkozó szemléket tartunk, a területen tapasztaltakat feldolgozzuk, az észlelt üzemeltetési vagy karbantartási hibákat, lehetőségeinkhez mérten, elhárítjuk.

Betartva a Védelmi Szervezeti Beosztás szerinti feladatainkat, ügyeletvezetői és ügyeletesi, valamint szakaszvédelem vezetői és szakaszvédelem vezetőhelyettesi feladatokat látunk el, illetve teljes körűen végrehajtjuk mindazon feladatokat, amelyek környezeti kárelhárítási tevékenységgel kapcsolatos.

A kollégák szakmai felkészültségét figyelembe véve, felkérésre oktatásokon, továbbképzéseken, valamint jeles napok alkalmával ismeretterjesztő előadásokat tartunk (lásd 1. kép).

A mindennapi munka mellett, odafigyelünk a csapatépítésre is. Ennek szellemében a közösen megtartott névnapi köszöntéseken túl, évente több

Rudolf tanya 2023

alkalommal sportnapot szervezünk, illetve közös kirándulásokon veszünk részt (lásd 2., 3., 4. kép).

Barla Enikő

Látogatás a Törökbecsei vízlépcsőnél

1.

(2. kép). Tervezik a hajószilip bővítését, mert igény van a nagyobb kapacitás kialakítására. A tiszalöki és

2.

a kiskörei vízlépcsőktől eltérően vízerőmű nem tartozik a létesítményhez. Korunk energiaválságai előtérbe helyezték a duzzasztómű egy vízerőmű teleppel történő tovább fejlesztését, amelynek kapacitása elérné a 15 MW-ot.

A duzzasztómű a mederben épült féloldali mederelzárással. Először a folyó egyik felét zárták el víztelepítve a munkateret, s építették meg a műtárgy egyik felét, majd ezt megismételték a másik oldalon.

3.

A duzzasztómű 7 db 24 méter széles nyílásból áll, billenő táblával kombinált szegmensgátas elzárással (3. kép).

A nagyvizek biztonságos levezetése a jobb oldalon 75 méter hosszú fix bukógát épült. Hallépcső viszont nem épült, mivel a korabeli jogszabályok ezt még nem írták elő.

A vízlépcső üzemrendje az alvízen mért – tehát a duzzasztón átbocsátott – vízhozamokhoz igazodik, így az üzemelési rend is ennek megfelelő. Az alvízi és felvízi oldalon mért vízszintkülönbség elérheti akár az 5,0 métert is. A Magyar-Szerb határvízi egyezmény, amely 2020. április 24-én lépett hatályba tartalmazza a törökbecsei (novi becej-i) tiszai duzzasztómű ideiglenes üzemelési szabályzatát.

A nagyműtárgy legfőbb rendeltetése, hogy Vajdaság öntözési céljait szolgálja, amelynek kettős funkcióval (öntözés és belvíz elvezetés) rendelkező vízpótló rendszerei a hajózható DTD (Duna-Tisza-Duna) csatorna valamint az Aranka vízfolyás. Ezen rendszerek gravitációs úton kapják a vizet a felvízi bögéből. Az öntözőrendszerek kihasználatlansága miatt a folyamatos vízkivétel jelenleg szerényebb mértékű, hozzávetőleg 50 m³/s vízhozammal jellemezhető.

4.

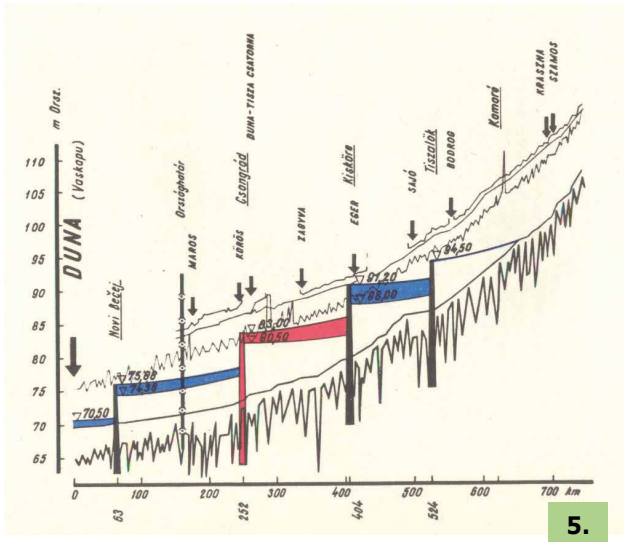
Duzzasztási (nyári) időszakban az üzemvízszint maximális ingadozása 1,0 méter.

A 100 m³/s-nál kisebb mennyiségű átbocsátott víz esetén (öntözési időnyben) a duzzasztási szint 75,32 mBf. Amint a vízhozam a 100 m³/s-ot meghaladja, fokozatosan csökkentik a duzzasztást és 800 m³/s vízátbocsátás esetén éri el a 74,32 mBf normál duzzasztási szintet. A duzzasztás 1000-1200 m³/s vízhozamnál szűnik meg, ennél nagyobb vízhozamok már a természetes állapotnak megfelelően vonulnak le. Nagyvizek átbocsátásánál a duzzasztó hatás elenyésző, mintegy 10 cm nagyságrendre tehető, szerb adatok szerint a 2006. évi 3850 m³/s-os mért vízhozam esetén a jelentkező visszaduzzasztás nem haladta meg a 13 cm-t.

A duzzasztott felvízi bögében jelentősen javult a hajózás helyzete, ezen kívül a műtárgy hídként is funkcionál a Tisza két partja között (4. kép). A feliszapolódás a műtárgyat üzemeltető Vode Vojvodine szakemberei szerint nem jelent problémát, kotrási tevékenységre nincs szükség.

A vízlépcső jótékony hatása a Tisza magyar szakaszán is tapasztalható, mivel Szegeden a nyári kisvízes időszakok 1,0-1,5 méteres vízszintnövekedéssel jellemezhetők az 1977. előtti vízállásokhoz képest. A törökbecsei vízlépcsőhöz tartozó víztározás a Ti-

sza kisvízi vízkészleteit és a vizek száraz időszaki felhasználási lehetőségeit a határ innenső oldalán is bővítette. Ennek köszönhetően már nem látszik „kiapadni” a Tisza egy-egy meleg nyáron, mint ahogy a régóta itt élők emlékezhetnek rá.

5.

A Törökbecsei duzzasztó a folyó teljes belépcsőzését célzó műszaki elgondolás egyik fontos része, hasonlóan az elmúlt egy évben egyre gyakrabban emlegetett Csongrádi vízlépcsőhöz, amelynek döntéselőkészítő munkái különböző szakmai műhelyekben már megkezdődtek. Ez a hiányzó láncszem, ameddig a törökbecsei duzzasztó vízszintemelő hatása elér egyenlőre csipkerózsa álma alussza, de megvalósításra vár (5. kép). A rendelkezésre álló potenciális vízkészletet növelni kell, amire az elmúlt évtized aszályos évei szolgáltatnak nyomós érvet!

Frank Szabolcs

Jártassági vizsgálatok általános követelményei” című szabvánnyal összhangban történt. Fizikai, kémiai, valamint biológiai vizsgálatok esetében a Felek laboratóriumi valamennyien kiváló minősítést értek el.

A Felek egymástól függetlenül részt vettek nemzeti és nemzetközi laboratóriumok közötti összehasonlító méréseken, így a Qualco Danube nemzetközi fizikai, kémiai összehasonlító vizsgálatokon, mely szervezését a Wessling Laboratórium végezte.

Mindkét Fél radiológiai méréseket végző laboratóriuma jó eredménnyel vett részt 2022-ben a Nemzetközi Atomenergia-ügynökség (IAEA) által különböző mátrixokból szervezett IAEA-TERC 2022-01 jelű jártassági vizsgálaton. A jártassági vizsgálatot mindkét Fél megfelelő eredménnyel zárta.

A találkozáson a Munkacsoport szakértői megkezdtek a Vízminőségvédelmi Albizottság hatáskörébe tartozó Szabályzatok aktualizálását. Az Albizottság, a Bizottság által megállapított feladatmeghatározás alapján – miszerint az Albizottságok az új Határvízi Egyezményben foglaltaknak megfelelően aktualizálják és ha szükséges módosítják működési szabályzataikat – megkezdtek a munkát.

Az Albizottság 2022. december 5-én videokonferencia formájában megtartott első ülésén vállalt kötelezettségeknek megfelelően, mindkét Fél szakértői elemezték a Szabályzatokat, majd 2023. januárjában megküldték módosítási/kiegészítési javaslatukat, amelyek jelen találkozó munkájának alapját képezték.

A munkacsoport szakértői 2023. őszén a Szerb Fél szervezésében megrendezésre kerülő albizottsági találkozón, majd az azt követő szakértői ülésen a Működési szabályzat mellékleteit, valamint a rendkívüli eseményekre vonatkozó Operatív Intézkedési Szabályzat egyeztetését folytatni fogják.

NÉMETHY Tímea

vízminőség-védelmi referens,
Titkárság

2015 óta az ATIVIZIG munkatársa

- koordinálja és teljeskörűen elvégzi az Igazgatóság környezet-, és természetvédelmi szakmai ügyeit
- ellátja a Magyar-Szerb, illetve a Magyar-Román Vízminőségvédelmi Albizottság vezetői feladatait

Magyar-Szerb találkozó

Ismét nálunk jártak: Szegeden került megrendezésre a Magyar-Szerb Vízminőségvédelmi Albizottság harmadik szakértői találkozója.

Az elmúlt időszak határvízi relációiban, hol a Covid19, hol gazdasági megszorítások miatt, online tartott találkozókát követően, 2023. június 5-7. között immár jelenléti találkozó keretében került megrendezésre a Magyar-Szerb Vízminőségvédelmi Albizottság szakértőinek soron következő harmadik találkozója.

A találkozáson Szeged városa, illetve ezen belül is a Solei Apartmanház adott otthont, ahol rendkívül modern és minden igényt kielégítő körülmények között folytathatták le tárgyalásaikat és egyeztetéseiket a Felek.

A találkozáson a szakértők – a korábban már egymás között kicserélt – 2022. II. félévi vízminőség-vizsgálati, radiológiai, üledékvizsgálati eredményeiket egyeztetették. A határt alkotó vagy határ által met-

szett víztestek minőségi kérdésein kívül a delegációk értékelték a 2022. évben a Csongrád-Csanád Vármegyei Kormányhivatal Népegészségügyi Főosztály szervezésében megrendezett nemzetközi laboratóriumok közötti összehasonlító interkomparációs mérések eredményeit.

A nemzetközi összehasonlító mérések értékelésekor azon eredmények kerültek összevetésre, ahol a szegedi laboratóriumon kívül legalább még egy, a magyar-szerb együttműködésben érdekelt laboratórium is részt vett az analízisek során. A természetes felszíni víz minta vételére 2022. augusztus 24-én, a Maros folyó nagylaki szelvényében került sor. Ugyanezen mintavételén kerültek átadásra laborok részére a szervező laboratórium által az előkészített szintetikus minták is. A Felek a minták vizsgálatát a saját laboratóriumaikban végezték el.

Az adatok feldolgozása és a teljesítmények értékelése az EN ISO/IEC 17043:2010 „Megfelelőségértékelés –

Ki ez a leány a gáton?

Sokszor összefutottunk már a lépcsőházban, ültünk közösen projekt kooperációs rendezvényen, sőt mentünk együtt projekthelyszín megtekintésre is Kéri Brigitta kolléganőmmel. Halk szavú, és bár ritkán szólal meg a sok férfi kolléga közt, de mindig érezhető a mély szakmai tudása. Jó mellette lenni, mert valami megmagyarázhatatlan pozitivitás és szeretet sugárzik lényéből.

Amikor a mobilfal építőinek listáján megláttam a nevét – egyetlen nőként dolgozott az egyik brigád élén! – akkor már biztos voltam benne, hogy szeretném megismerni Őt.

A vízügyes pályafutásom? Igazán-diból nem is vízügyes szerettem volna lenni, hanem parképítő.

A szentesi Mezőgazdasági Szak-középiskolába jelentkeztem, mert parktervező és építő szerettem volna lenni. A tanulmányi eredményem miatt – mivel nem voltam színötös tanuló – sajnos a tanárain nem javasolták, hogy jelentkezsek a budapesti Kertészeti Egyetemre. Viszont szerettem volna mindig is a természet közelében maradni, ezért esett a választásom a szarvasi Mezőgazdasági Főiskolára – amely először a Debreceni Egyetemhez tartozott, majd a Tessedik Sámuel Főiskola lett. Az iskolában településrendező és természetvédő szakirányon végeztem, amely

Nepomuki Szent János szobrával Algyőn

Szolnoki kollégákkal

során vízgazdálkodási ismeretekre is szert tettem.

Amikor letelt a 4 év, bementünk a Tanulmányi Osztályra, ahol a hirdetőtáblán ki volt téve a Közép-Tisza-vidéki Vízügyi Igazgatóságnak egy álláshirdetése, hogy vízgazdálkodási szakembereket keresnek. Főiskolásként úgy gondoltuk, hogy „miénk az élet”, miért ne próbáljam meg, így beadtam egy önéletrajzomat.

Lediplomáztam és utána megkezdődött a nagybetűs élet, elkezdtem az álláskeresést, ami nem volt egyszerű. Én egy kis településről származom, a Békés megyei Gádosorról és sem ott, sem a környékbeli településeken nem jártam sikerrel, pedig sok helyre jelentkeztem, például önkormányzatokhoz, termelő szövetkezetekhez.

Azután 2002-ben, egy júliusi napon megcsörrent a telefonom, a szolnoki Vízügyi Igazgatóságtól kerestek, hogy be kellene menni elbeszélgetésre. Soha életemben nem jártam Szolnokon, azt se tudtam merre van az irodaház. Annyi tájékoztatást kaptam, hogy induljak el

Szegedi munkatársakkal

a vasútállomástól egyenesen befele a városba és ott a legmagasabb, 17 emeletes épületben keressem a vízügy humánpolitikai referensét. Bementem, ahol aztán a HR-es és a Kiskörei Szakasz mérnökség vezetője egy nagyon szép térképpel fogadott. Elmesélték, hogy milyen szép, milyen jó a Tisza-tó, de akkor én azt se tudtam, hogy hol van, előtte soha nem halottam róla. Életemben nem láttam akkora vizet, hiszen Békés megyében nem jellemző, hogy nagy tavakat látnánk. Elmondták, hogy Kiskörére kellene menni dolgozni. Kisköre? Fogalmam se volt, hogy hol van, de persze kellett a munka, így mondtam, hogy ha úgy döntenek, akkor elvállalom. Hazamentem, leültem és elmeséltem otthon, hogy mi volt. Alig fejeztem be a történetet, amikor megcsörrent a telefonom,

hívtak, hogy: - Akkor három nap múlva kellene Kiskörén kezdeni.

Nem is tudtam, mit tegyek: - Mit vigyek magammal?

Azt mondták: - Elegendő csak személyes holmikat vinni.

- Jó, de hogy találok oda?

Erre válaszoltak: - Már kinézték, hogy Békéscsabáról van egy busz, ami megy Egerbe. Arról kellene leszállnom Kiskörén, hiszen keresztlétegy rajta.

Kérdeztem, hogy: - Hol kell leszállnom?

A Szakasz mérnök úr azt mondta, hogy: - A templom utáni megállóban, de ha Abádszalókon vagyok, hívjam.

Elindultam, és hát ugye Gádosor nem a világ közepe, mire bejutottam Békéscsabára, majd onnan Kiskörére az közel 4 órás buszos utat jelentett.

Abádszalókon felhívtam a Szakasz mérnököt, aki mondta: - A buszmegállóban, vagy egy idősebb, vagy egy fiatalabb szemüveges úr fog várni. Gondoltam biztos sokan fognak leszállni, én meg majd csak nézek, s hogyan fogom megtalálni, hogy ki jön értem.

Megérkeztem, szerencsére rajtam kívül senki nem szállt le és rögtön megláttam, egy idősebb úr várt, aki megkérdezte, ismerem-e a települést. Mondtam, életemben először vagyok itt, így először körbevittem a településen és kedvesen bemutatott mindent.

Végül elvitt a szakasz mérnökségre, ahol azt hitték, hogy ő az én apukám. Nézték, hogy egy szál magam jöttem ezzel a kis utazótáskával.

Leültettek és akkor kiderült, hogy kettő álláshely van meghirdetve a szakasz mérnökségre, amire négyünket hívtak be, rajtam kívül még két lányt és egy fiút. Három hónap próbaidő lesz, amely után kettő ember fog ottmaradni. Gondoltam kalandnak jó lesz, valahol el kell kezdeni. A próbaidő alatt kiderült, hogy a fiú biztosan marad, szóval a lányok között dől el, ki marad. Ráadásul a másik két lány testvérpár volt, de megegyeztünk, hogy nincs versengés. Hárman laktunk a csajokkal egy szolgálati lakásban, ahol nagyon jól éreztük magunkat.

Tiszai jeges árvíz jégtáblái között

Augusztus elsejétől kezdődött a három hónapos próbaidő. Közben megismerkedtünk a vízgazdálkodáson mindennel, megtudtam mi az a Tisza-tó, mi az a belvízcsonna, mi az a szivattyútelep, lassan körvonalaódott minden.

A fogadtatás nem mindenki részéről volt jó, hiszen friss diplomás, fiatal, pályakezdő lányok voltunk. Mondták néhányán, hogy azért mentünk, hogy „megnézzük hány centit fúj el a gátból a szél”. Szóval innen kellett pozitív megítélésbe kerülnünk.

Olyan szakemberek mellett kellett bizonyítanunk, akik már a vízlépcső építésénél is ott dolgoztak, velük kellett kommunikálni, dolgozni, tanulni tőlük.

Ugyanakkor nagyon jó is volt ez az időszak és gyorsan eltelt a három hónap, aminek a végén kiderült, hogy ki marad. A fiú mellett engem választottak.

Behívtak bennünket a Szakasz mérnökhöz, ahol választanunk kellett, hogy melyikünk lesz árvizes és melyikünk lesz belvízes, illetve vállalkozunk-e, hogy a Bajai Főiskolát elvégezzük, ez volt a feltétele a maradásunknak. Mivel nekem nagyon megtetszett az a környezet és a légkör, úgy gondoltam, hogy jó lesz és bevállaltam a belvízes részt. Inentől kezdődött a vízügyes szakmai életem, a tudásom felépítése, gyarapítása, s lettem végül diplomás vízepítő mérnök. Nagyon sokat jártam ki a csatornaőrökkel, vittek magukkal a területeikre, van olyan nyugdíjas területi felügyelő, akivel a mai napig tartom a kapcsolatot. Nagyon sokat tanultam, sok mindent megismertem és az idő haladtával sok kollégának megváltozott a véleménye, sikerült bizonyítanom nekik is, de főképp elfogadtatni magam, mint nő szakember. Szivattyútelepekre is sokat jártam ki, megtett minden. Van egy kicsit fiúsabb oldalam, szeretem a gépészeti

dolgokat, megismerni mi-hogyan működik. Például a vízlépcsőnél is alaposan körbetanulmányoztam mindent, körbejártam a teljes területet, az ottani kollégák részletesen bemutatták nekem a teljes üzemelet. Rengeteg tudást szereztem az évek során.

A távolság azonban az évek múlásával legyőzött. Kaptam szolgálati lakást Kiskörén, de mivel édesanyám egyedül élt, messze tőlem, így én minden hétvégén hazamentem. Pénteken 16 óra után indultam, ha szerencsém volt és nem késtem le a buszt, akkor este kilenc óra körül értem haza, de ha nem volt szerencsém, akkor este 11 óra után. Majd ugyanez lejátszódott vasárnap a visszaúton, ebéd után indultam és este hétre értem Kiskörére. Öt év elteltével egy téli délután, amikor sétáltam ki Kisköre központjából a szolgálati lakáshoz – az egy jó 30 perces gyaloglást jelentett – hideg volt, fújt a szél, akkor megéreztem, hogy nekem ez az utolsó telem itt.

Valami közelebbi helyet szerettem volna, de nem szerettem volna a vízügyet otthagyni, így megérdeklődtem, lehet-e Szolnokra a központba bejutni. Volt egy álláslehetőség hulladékgazdálkodási ügyintéző munkakörre, de sajnos éppen betöltötték a helyet, mire jelentkeztem. Azután egy beszélgetés során az igazgató megkérdezte tőlem, hogy továbbra is fenntartom-e szándékomat, hogy bemenjek a központba, amire örömmel igent mondtam. Aztán egy szép nyári napon – ahogy többször volt már ilyen az életben – szinte villámcsapásként jött egy lehetőség. Az árvizes osztályvezető látogatott el hozzánk Szolnokról és megkérdezte, hogy nem akarok-e bemenni az osztályára ügyintézőnek. Nem is akartam elhinni ezt, nagy megtiszteltetésként éltem meg a felkérést és természetesen azonnal igen mondtam.

Kiderült, hogy egy nyugdíjba készülő kolléga helyére kell mennem, aki a Tisza-tóval foglalkozott és mivel Kiskörén a belvíz mellett árvizes feladatokat is elláttam, volt ismeretem a szakterületről. Így 2007. szeptemberével bekerültem Szolnokra a központba az Árvízvédelmi és Folyógazdálkodási Osztályra, mint Tisza-tavi referens. Szerencsére a nyugdíjba készülő kolléga mellett még eltölthettem másfél évet, így nagyon sokat ta-

nulhattam tőle. Rengeteg dokumentuma született sok éves munkája során, amit aztán én rendszereztem, feldolgoztam, számítógépre vittem, ami sokkal mélyebb betekintést adott a tő „életébe”. Alapos ismereteket kaptam a tározó működéséről, üzemeltetéséről; a bérlemények, kikötők-, strandok-, hajózás koordinálásról; a rendszeres éves feladatokról, a fenntartásról, kortásról, az öblítőcsatorna kortásáról, a vízi növényzet szabályozásáról; tehát nagyon sok ismeretet elsajátíthattam.

Majd miután a kolléga nyugdíjba ment megkaptam ezt a teljes „csomagot”. Az egyik legnagyobb feladat, amiben részt vettem az a tiszai vízlépcső Üzemeltetési Szabályzatának az újragondolása, újraépítése volt. Mivel a Tisza-tó és környezete nagyban átalakult, fejlődött, nőtt a turizmus – például a kerékpáros utak bővülése által, illetve a vízi közlekedés fejlődésével és a fürdőhelyek bővülésével – így át kellett dolgozni a már elavult szabályzatot. Ami még szintén befolyásolta ezt, az az aszály, hiszen a magasabb vízszint tartása korábban külön engedélyeztetés által volt csak lehetséges, így ennek a folyamatnak a felgyorsítására, a saját jogkörben való döntéshozatal automatikussá tételét bele kellett dolgozni az üzemeltetési rendszabály pontjai közé.

A szolnoki vízügynél elég sok mindenben lehetett részem: részt vettem a helyi védekezésekben adminisztrátorként; kétszer voltam Győrben a dunai árvíznél; meg tapasztaltam a jeges árvíz erejét a Tiszán; szép emlék a Körös-zugi szakmai látogatás; aztán jöttek a nyári gyerektáborok; írtam az igazgatósági újságba is, elmondhatatlan mennyi mindennek lehettem részese.

A szolnoki életem 2022. július 11-éig tartott. Az ott töltött 15 év alatt sok kolléga jött-ment az osztályunkon, aztán valahogy úgy alakult, hogy én lettem ott a legidősebb, legtapasztaltabb. Nagyon megszerettem a munkám, a munkahelyem. Ahogy szokták mondani: ez tényleg egy nagy család, hiszen mindenki együtt, összezárva dolgozott napi 8 órát, aztán megjöttek a védekezések... Nem tud-

nék semmi rosszat mondani, az összes emlékem pozitív. Az első negatív megjegyzés az megmarad, de utána már erre is csak mosolyogva gondol vissza az ember.

Az élet mindig új dolgokat hoz, nekem rögtön két okom is lett, ami miatt változtattam, az egyik az a szerelem. 2016-ban megismerkedtem a párommal, aki egy szegedi, nagyon csodálatos fiatalember, minden téren tökéletes számomra. Amikor először találkoztunk, megláttam és azt éreztem, hogy ismerős nekem, én „őt már láttam valahol”. Miután megismerkedtünk nagyon sokat beszélgettünk, megfogott az intellektusa, az odafigyelése, majd öt éven át távkapcsolatban éltünk. Szolnokhoz engem semmi más nem kötött, mint a lakásom és a munkám.

A másik ok, amely befolyásolta a döntésem egy kicsit szomorúbb, az édesanyám betegsége volt. Nagyon sokat köszönhetek a szolnoki vízügy vezetésének, mert megengedték azt, hogy a munkámat távmunkában végezzem, így édesanyámat tudtam ápolni, ott lehettem vele utolsó fél évében. A mai napig végtelen hálát érzek hozzáállásukért, ezért is mondom, hogy egy nagy család vagyunk, mert mindenki segítőkészen, támogatólag állt mellettem.

Anyukám eltávozott, így egyedül maradtam és ekkor jött el az idő a párommal való összeköltözésre. Mivel ő itt dolgozott és a családj is Szegeden él, illetve az én rokona-im is közelebb vannak ezáltal, így következett az, hogy én jöjsek. És hát ugye mivel vízügyek mindenhol vannak, megkerestem az Alsó-Tisza-vidéki Vízügyi Igazgatóságot.

2022-ben az Árvízvédelmi Konferencián Győrben megállítottam a szegedi vízügyet képviselő osztályvezetőt és feltettem neki a kérdést, hogy nincs-e szüksége egy emberre. A sors velem volt, mert kiderült, hogy az osztályáról egy kolléga épp átment egy

szakaszmérnökségre, emiatt szerettek volna egy embert felvenni. Rögtön sikerült elintézni mindent, így áthelyezéssel kerültem Szolnokról Szegedre.

Nem volt egyszerű, sőt nagyon nehéz volt otthagyni a 20 éves munkámat, feladni mindent, hátrahagyni a megszerzett tapasztalatot, hiszen ennyi idő után már rutinszerűen ment minden, az adódó nehézségeket is sokkal könnyebben oldja meg az ember a mély helyi- és háttérismerettel.

Nehéz volt újrakezdeni mindent, új embereket megismerni, azért már én sem vagyok fiatal, hiszen '79-es születéssel új pályát kezdeni, bár nem más területen, de új helyen, azért nagy kihívás volt. Az első egy hónap nagyon kemény volt, sokszor keseredtem el, hiszen hiába szakmán belül helyezkedtem el, nem volt helyismeretem, itt másként működtek a dolgok, más az ügymenet, kicsit elveszetteknél éreztem magam. Kihívás volt megtalálni a saját feladatomat, a helyemet az osztályon, megismerni az Igazgatóság területét, összeszedni az anyagokat a saját logikám szerint. Bekerültem egy fiúszobába – bár ez Szolnokon is javarészt így volt – ahol első pillanattól fogva 100%-os segítőkészséggel álltak mellém. Minden segítséget megkaptam, több területre kivettem, így egyre inkább kezdtem megismerni az Igazgatóságot. Egymás után jöttek a feladatok, azzal apránként még jobban beleástam magam, például a projektekbe. Ami Szolnokon nem volt és itt új volt nekem, azok a hatalmas szivattyútelepek és műtárgyak, amelyek teljesen megbűvöltek. Nagyon szerettem ezeket a fantasztikus régi építésű létesítményeket és gépészeti dolgokat.

Egy év távlatából úgy érzem, hogy már kezdem megtalálni a helyem, a kollégáimat nagyon szeretem, igazán fantasztikusak. A régiekkel is tartom azért a kapcsolatot, ami egyes szakmai munkák esetén akár segít is, hiszen közösen megkonultálva egy-egy problémát, megoldandó feladatot több tapasztalatot tudunk felhasználni, beépíteni.

Néhány évvel ezelőtt, amikor Szolnokról eljöttünk megnézni a mobilfal építését a kollégákkal, még álmodtam volna, hogy egyszer én is részese lehetek ennek. Most júniusban az első lépéstől

kezdvé ott lehettem és imádtam. Amellett, hogy kőkemény munka, ráadásul a nyár első legmelegebb napjait sikerült kifognunk, nagyon-nagyon jó volt. Olyan csatorna- és gátőr kollégákkal sikerült megismerkednem, akikkel talán egyszer, vagy még egyszer sem találkoztam és a munka során tudtunk beszélgetni is, így összekovácsolódtunk. Közben alaposan megismertem a fal felépítésnek és működésének mechanizmusát. A szerelési gyakorlat során megtapasztaltuk a munka jó és rossz oldalát. Az első napon, a belvárosi szakaszon már ötödik alkalommal zajlott a gyakorlat, így az összeszerelés már begyakoroltan ment, jól tudta mindenki, mikor mit kell tennie. A második napon, az aréna melletti új szakaszon viszont több kisebb-nagyobb akadállyal találkoztunk, hiszen ott először volt megrendezve a gyakorlat. Az nem csak nekem volt új, hanem a régi kollégáknak is, így azt a feladatot még nem tudtuk rutinszerűen megoldani, viszont nagy tapasztalatra tettünk szert. Embert próbáló feladat volt, ugyanakkor nagyon jó is. Örülök, hogy a férfiak megengedték, hogy én is csavarozhassak, szerintem ezek összehozzák az embereket. Nagyon élveztem és nőként is igyekeztem helytállni, meg azért volt bennem egy kis bizonyítási vágy, hogy nem véletlen vagyok itt és ha már kiválasztottak, akkor igenis meg kell mutatnom, hogy én is ki tudom venni a feladtból a részem. Egy nőnek is van helye ebben a szakmában, nem csak az íróasztal mögött jó, hiszen a kicsit másabb látásmód új ötleteket, megoldásokat eredményezhet.

Én nagyon jól érzem magam itt, nemrég volt például csapatösszetartó programja az osztályunknak, ahol alaposabban megismerhettük egymást. A munka mellett szeretek más dolgokról is beszélgetni, a különféle érdeklődési körökről, hobbiokról és szerencsémre a kollégáim mind nyitottak rá. Szeretek kézműves, kreatív dolgokat készíteni, a közös emlékeket megőrizni és megosztani, feldobni a csapatot, most például egy montázst készítettem a falra a partfal építése közben készült képekből, illetve az ajtón lévő dísz is én készítettem. Néha kényeztetem a kollégákat,

például sütivel, fontos nekem, hogy mindenki jól érezze magát és igyekszem a csapat részévé válni. Az első közös karácsonyunk is megvolt. Mivel csodás az épület, ráadásul a mi irodánk galériás, így nem állhattam meg, hogy az ünnep alkalmával ne díszítsem ki a környezetünket. A fiúk szerencsére örömmel fogadták, sőt húsvét közeledtével már ők érdeklődtek, hogy milyen dekorációval készülök. De van például egy falunk, amire időről-időre új idézeteket tettem fel – tudományosat, vicceset, mikor mit. Aztán egyszer nem raktam fel semmit és akkor jött a meglepetés, ugyanis többen szóvá tették és kifejezték hiányérzetüket. Igénylik és nyitottak a szépségre a fiúk, örömmel tapasztaltam, mikor először léptem be az irodába, hogy tele van virágokkal, szóval azt is örömmel fogadják, ha beállítok egy kerti virágcsokorral.

Bármikor bárkit, szívesen látok irodánkban, ha nem csak munka miatt néznek be a kollégák, hanem megnézni a heti montázsfalat, vagy csak beszélgetni pár szót egy kávé mellett. Nagyon fontos nekem, hogy én is és a környezetem is jól érezze magát, de ne csak az ünnepek alkalmával, hanem minden hétköznapon, s ami a legfontosabb munkanapon is. Lehet, hogy picit több energia, de nagyon jó érzés látni, ha mosolyt csalog valaki arcára, az megér mindent.

Szeretek a vízügyet, elgondolkoztam már azon, hogy mit csinálnék mást, de rájöttem, én már csak itt tudom magam elképzelni, ez a hivatásom.

Ez az én történetem és nem bánom meg semmit.

KOVÁCS Szilvia

**PR referens, Titkárság
2020 óta az ATIVIZIG munkatársa**

- szervezi az Igazgatóság külső és belső kommunikációját
- ellátja, koordinálja az Igazgatóság projektjeinek kommunikációs tevékenységeit

Szeged védelmezőjének életét mutatták be Kiskunfélegyházán

Ükapja, Várady Ignác vízügyi mérnök életéről és munkásságáról tartott előadást Szűts Tamás szobrászművész május 16-án, a Petőfi Sándor Városi Könyvtárban „Aki kétszer harcolt Szegedért” címmel. Előadásából kiderült, hogy ükapja sokat tett az árvízi védekezésért, 1848-ban pedig honvéd társaival közösen főhadnagyként védelmezte a falvak lakosait a térségbe behatoló Jellasics csapatainak zaklatásaitól.

A szegedi születésű, Félegyházán élő szobrászművész előadásában mondta: „Nagyanyámat Várady Máriának hívták, az ő nagyapja volt Várady Ignác, az ükapám, aki nagyon fontos szerepet játszott Szeged életében két alkalommal is. Először 1848-ban, amikor Bácska és Bánát határában a behatoló ellenség, Jellasics csapataitól kellett megvédeni a lakosságot.

Aki kétszer harcolt Szegedért – Várady Ignác (1825-1907) vízügyi mérnök élete az ükunoka szemével

Nem hangsúlyozhatjuk eléggé milyen fontos megőrizni mindazt a szellemi és tárgyi örökséget, ami összeköti a századokat és generációkat. Teszi ezt ezzel a felelősségtudattal Szűts Tamás szobrászművész is, aki életben tartva ősei emlékét, újra és újra fókuszba helyezi ükapját, Percsora hőst. Támogatói a 2023. május 11-i rendezvényen a Bibliotéka Egyesület, a Szegedi Közéleti Kávéházi Alapítvány és a Civil Szeretet Kurázi Társaság volt. Az est elnöklője és egyben háziasszonya Kovácsné dr. Faltin Erzsébet jogász, író.

Az esemény központi témája a százados (egy forrás szerint főhadnagy) életrajzána bemutatása, a Szeged alsóvárosi Váradi utca nevének kiegészítése és célkitűzésként a Szegedi Alsóvárosi Általános Iskola névadása, de mielőtt előre szaladnánk az időben, lépünk vissza a múltba, Várady Ignác életére és a vízügyhez való kapcsolódási pontjára.

Az 1876. évi védekezésnél a vízvédelmi rendszer első védvonalára lett kijelölve. Mivel a védelem vezetésére alkalmas gyakorlati tapasztalatokkal rendelkező szakember hiányzott, így Várady Ignácot kérték fel a vezetésre tekintettel arra, hogy a gyálai réten lévő tekintélyes birtokát többször, a legkritikusabb helyzetekben is megmentette az árvíz betörésétől.

7 héten keresztül a gáton volt éjjel és nappal, nem kímélve önmagát.

1876-tól a Percsora-Szegedi és az újonnan megalakult Sövényháza-Szegedi Ármentesítő Társulat igazgató-főmérnöki pozícióját töltötte be.

Az 1879-es védekezésnél a Társulat legfelső védvonalát a petresi szakaszt védte, melyet 1877. év telén erősítettek meg, az ő javaslatával ellentétesen, nem a hullámtér felől, hanem belülről, a mentett

A „nagy víz” – ahogy azt a szegediek hívják – 1879. március 12-én öntötte el a viz a várost. Ükapám Szeged vízmérnöke volt, és neki köszönhetően 1876-ban a város megúszta, túlélte az árvizet. Megakadályozott egy gátszakadást, ennek köszönhetően még három évet kapott régi életéből.

Szeged egy életformát kapott azzal, hogy védekezzen a víz ellen, hiszen érthetetlen pénzügyi és politikai okokból a Tisza-szabályozás húzódozott. A nagy árvíznek köszönhető Szeged egyik emblemikus épületének, a dómnak a megépítése is, amely eredetileg a Fogadalmi Templom nevet viselte. Felépítését az árvíznek köszönheti, hiszen akkor fogadták meg a város előljárói, hogy ha Szeged újjáépül, templomot építtetnek Isten dicsőségére, az áldozatok emlékére, és az újjáépítők tiszteletére.”

oldal felől, fagyos-jeges földdel. Itt tört be március 5-én este 7 órakor a vízár. A töltés mintegy 20 ölnyi hosszúságban egészen eltűnt. A gátszakadást vész-lövessel jelezte az az egyetlen katona járőr, aki percekkel előtte még átsétált azon a szakaszon és nem tapasztalt semmi különöset. A víz elöntötte Algyőt és Tápét, majd Szegedet, megpecsételve az egykori mezőváros sorsát.

Megvallom őszintén – én, aki Várady Ignácra szoktam mesélni a múzeum látogatóinak – mindaddig, amíg a művészúr meg nem említette, magam sem tudtam, hogy az alsóvárosi Váradi utca arról a kivételes emberről lett elnevezve, aki oly hősként védekezett válságos időkben.

Szűts Tamás szándéka és törekvése, hogy egy emléktáblával kiegészített teljes név kerüljön utcanévként megjelölésre, hogy az utókor számára is maradó emlék állítson ükapjának, Várady Ignác vízügyi mérnöknek.

Kovácsné Makai Tímea

Forrás: Vízügyi Történeti Emlékhely dokumentációja

Győrújfalú kitelepítése

10 éve már, hogy az Alsó-Tisza-vidéki Vízügyi Igazgatóság munkatársainak a Dunára kellett menniük, védekezni, azért, hogy a Mosoni-Duna ne árássa el a környező településeket. Mint ismeretes, sikeres volt a védekezés.

2013-ban a Vízpart újságban megírtam, hogy mi is történt akkor, ott, bár Győrújfalú kitelepítését nem említettem, mert a mi védekezésünk szempontjából nem volt releváns.

Megnéztem az akkor készült jelentéseimet – a mi 40 fős kontingensünk 2013.06.06-06.13. között volt ott – nem szerepel bennük, hogy pontosan mikor is telepítették ki a falut, de az igen, hogy: nyúlgátat építettünk homokzsákból, IBC tartályból, a mentett oldali koronaélből. Elvezettük az átszivárgó, csurgó vizeket; megfogtunk buzgárokat; készítettünk bordás megtámasztást a mentett oldali részü felpuhulása, kagylósodása miatt; javítottuk a víz oldali fóliázást; bekötő utat építettünk 2 db áteresszel; koordináltuk a homokzsákok-töltését; vonalvilágítást üzemeltettünk; irányítottuk több száz tűzoltó, katoná, helyi segítő erő munkáját. Tettük a dolgunkat.

A döntéshozók meg úgy döntöttek, hogy ki kell telepíteni a falut. Akik ott védekeztek – Tiszai vizigesek megerősítve a Szombathelyiekkel – nem láttuk értelmét, de a helyiek igen – és hát Ők laktak ott. Az, hogy a kitelepítés hogyan zajlott, nem tudom – a fentebb említett „elfoglaltág” miatt.

10 éves a Szikrai-Holt Tisza gátszakadása

Előzmények: 2009-ben a SZEVIÉP Zrt. megbízásából a K&K Mérnöki Iroda elkészítette az Alpári nyárigát helyreállításának kiviteli tervét, melyben szerepelt (írányított gátszakadási helyek kialakítása, II.-III. zsilip felújítása, nyomvonal korrekciók, nyárigát visszabontásos helyreállítása) többek között a Szikrai holtág É-i ágán építendő 2x2000x2000 mm keretellemmel épülő töltő-ürítő műtárgy. Funkcióját tekintve a holtág vízpótlása, valamint az öblözet elöntése után a vízlevezetés lett volna a feladata. A műtárgy 2013-ra 80%-os készultségi állapotban a nyárigát 11+548 szelvényében (ATIVIZIG KÖTIVIZIG határa) a SZEVIÉP kivitelezésében elkészült. A zsiliptáblák még nem kerültek behelyezésre, a burkolatok és a csatlakozó földművek nem voltak kiépítve. A műtárgy zárhatósága nem volt biztosított, a holtágban a vizet egy ideiglenes, a műtárgy építése miatt készített övgát tartotta.

2013. április 3-a és május 8-a között a Tisza vonalán védelmi fokozatok voltak elrendelve. 2013. április 9-től a 11.03 ÁV szakasz teljes hosszán II. fokú készultság volt, mely 2013. április 22-én Tiszaugnál 762 cm-rel tetőzött meghaladva a nyári gát védelmi szintjét (Tiszaug 650 cm), az Alpári öblözetet feltöltötte.

A Tisza apadásával megkezdődött az öblözet leürülése a befejezetlen töltő-ürítő műtárgyon és az irányított vízkivezetési helyeken (surrantókon). Az ideiglenes övgátat a víz meghágtá, majd elmosta, az új műtárgyat

Szerencsére nem lett baj. És többek közt ez az alábbi – jelenlegi és volt – kollégáknak is köszönhető: Ágoston Bence, Dési Gábor, Fehér Sándor, Juhász Tamás, Karasz Zoltán, Kiss Csongor, Kovács Máté, Lábdy Bence, Máriás Ferenc, Nagy Ferenc, Romsits Zoltán, Sági Rajmund, Seres Tibor, Tóth Szabolcs, Zubánics János, Vígh Máté; valamint: Belovai János, Berkó Attila, Kozma László, Lénárt Sándor, Magony János, Martonosi Csaba, Ménesi János, Olasz László, Pallai Gábor, ifj. Patai Lajos, Pintér Zoltán, Rónyai Bálint, Sarnyai László, Szabó László, Szaszko László, Tóth István, Törköly István, Varga Zoltán gát- és csatornaőröknek; továbbá: Apró Zoltán, Csatornai Gábor, Erdős László, Hegedűs Csaba, Hegedűs László, Német Imre gépészeknek.

NÉMETH György
szolgálatvezető,
Fenntartógép és Hajózási Szolgálat
2003 óta az ATIVIZIG munkatársa

- szervezi, irányítja, ellenőrzi a Szolgálat feladatait, tevékenységét
- gondoskodik a Szolgálat kezelésében lévő gépek üzemeltetéséről, üzemképes állapotban való tartásáról
- ellenőrzi, irányítja az igazgatósági hajók üzemeltetésével kapcsolatos feladatokat

megkerülte, alámosta a kizúduló víz, megközelítése, zárhatósága lehetetlenné vált. Félve a holtág teljes leürülésétől és egy esetleges ökológiai katasztrófa bekövetkezésétől a Kiskunsági Nemzeti Park Igazgatósága és az érintett Lakiteleki és Tiszaalpari Önkormányzat Igazgatóságunk segítségét kérte a műszaki beavatkozás levezényléséhez. A védekezéshez szükséges gépeket (2 db HYUNDAI kotró, 2 db dózer, 1 db univerzális rakodó, 5 db tehergépkocsi) és közteret (10 fő) ők biztosították. A beavatkozás lebonyolításával a területileg illetékes Csongrádi szakaszmérnökség lett megbízva.

A beavatkozás: 2013. május 18-án a megrongálódott töltő-ürítő műtárgy felett mintegy 100 méterre a Tiszához képest kb. 5 m vízszint különbséggel, 3-4 m mély vízoszloppal, 8 m szélesen kiömlő vizet először BIG-BAG zsákokkal próbáltuk elzárni. A beavatkozás nem járt sikerrel, mivel a kizúduló víz a töltött zsákokat 20-30 m-re elsodorta. Később Kádár Mihály, akkori Főmérnök Úr ötletétől vezérelve a csatornába merőlegesen (ügyelve arra, hogy a vízfolyással párhuzamosan ne kerüljön fa) a környező fákat felhasználva kotróval rétegesen, hézagos zárást képeztünk, melyre folyamatos földtöltés került dózerek segítségével, helyi földanyag felhasználásával. A tömörítést a dózerek végezték. A munka folyamatosan, a két partról egyszerre két géppel történt.

Május 19-én estére sikerült megszüntetni a vízkiáramlást, május 20-án már csak az utómunkálatok

Zárási kísérlet BIB-BAG zsákkal

(további tömörítés, rézsűképzés, tereprendezés) folytak. Az ily módon elkészült kb. 10 m talpszélességű, 3 m korona szélességű földmű már alkalmas volt a vízvisszatartásra.

A holtágból a beavatkozás 2 napja alatt elsőző víz számottevően vízszint csökkenést nem okozott, az ökológiai katasztrófát sikerült elhárítani.

Végző helyreállítás: 2015-ben a megrongálódott töltő-ürítő műtárgy egyik napról a másikra eltűnt. Mivel elbontásáról tudomásunk nincs, feltehetően a Tiszába csúszott és/vagy beiszapolódott.

2015-ben a holtág víztartása érdekében a beavatkozási hely alatt kb. 70 m-re egy új RENO matraccal burkolt töltés épült a Tiszaug vízmércén mért 500 cm-es vízálási szintre.

Doktori védésen jártunk

Az idei tavaszon egy igen kedves invitálást kaptunk a Nemzeti Községi Igazgatási Egyetem Katonai Műszaki Tudományi Doktori Tanácsától. 2023. május 9-én került megrendezésre Priváczki-Juhászné Hajdú Zsuzsanna doktori értekezésének nyilvános vitája, melynek címe: A belvíz elleni védekezés hatékonyságának növelése, különös tekintettel a földárja jelenségre.

Szépszámu küldöttségünk kora reggel indult Szegedre, hogy az előzetesen meghirdetett 9 órás időpontra az NKE HHK, Zrínyi Miklós Laktanya és Egyetemi Campusba érkezzünk. A védés előtt az

országból érkező szépszámu érdeklődő köszöntötte egymást, illetve biztatta Zsuzsát. Meglepetésünkre a „Vízügyesek” mellett, nagyszámu katasztrófavédelmi szakos hallgató is megtisztelte az eseményt.

Az eljárást Dr. Padányi József vezérőrnagy, egyetemi tanár, MTA doktora, a KMTDT elnöke nyitotta meg és ismertette a feladatot Zsuzsa számára. Először 20

Az új töltés 2017-ben megrongálódott, melyet a BékésDrén állított helyre.

A töltés jelenlegi állapotában – bár gazzal, cserjével benőtt – funkcióját ellátja. megépítése óta tartós, magas vízterhelést még nem kapott.

A fent leírt beavatkozás nem tűnik nagy szakmai kihívásnak, de a víz ereje nagyon jól megmutatkozott, melyet nem szabad lebecsülni.

Köszönöm Biatovszki László akkori szakaszmérnök és Kádár Mihály nyugalmazott Főmérnök Úrnak az események felelevenítésében való részvételét és fotóit.

Fotó: Kádár Mihály

DÉSI Gábor
szakaszmérnök-helyettes,
Csongrádi Szakaszmérnökség
1989 óta az ATIVIZIG munkatársa

- ellátja az árvízvédelemmel kapcsolatos feladatokat
- koordinálja a közfoglalkoztatott dolgozók munkáját
- meghatározza és irányítja az őri állomány munkáját, ellenőrzi a feladatok elvégzését a szakaszmérnökség területén

percben (!!) kellett összefoglalnia a mintegy 5 éves kutatási programjának eredményeit. Ezt követően ismertetésre kerültek az opponensi vélemények, amelyeket Dr. Rakonczai János egyetemi tanár, az MTA doktora és Dr. Nagy László egyetemi docens, PhD készített. Az opponensi véleményekben megfogalmazott kérdésekre kollégánk remek válaszokat adott, amelyeket természetesen elfogadtak. Ezt követően a Bizottság részéről megfogalmazott kérdésre kellett válaszolnia, amit szintén sikerrel tett meg.

A védés következő szakaszában az Elnök úr zárt ülést rendelt el, melynek keretében megállapították a védés eredményét. Amikor a Bizottság meghozta döntését került sor az eredmény kihirdetésére. Zsuzsa természetesen 100%-os teljesítményt nyújtott így ezt a végső akadályt summa cum laude (kiváló) minősítéssel teljesítette!

Az Egyetemi Doktori Tanács határozatát követően várhatóan az ősz folyamán kerül sor kollégánk hivatalos doktorrá avatására!

Sikeréhez gratulálunk!!!

DR. KOZÁK Péter
igazgató, Titkárság
1994 óta az ATIVIZIG munkatársa

- biztosítja az Igazgatóság hatáskörébe tartozó feladatok jogszabályok szerinti, tervszerű, műszaki és gazdaságossági követelmények szerinti ellátását
- felelős az Igazgatóság tevékenységének jogszabályban előírt követelményeknek megfelelő ellátásáért, az Igazgatóság vagyonáért, tervszerű és gazdaságos működéséért
- irányítja az Igazgatóságot, valamint a közvetlen alárendeltségébe tartozó egységeket

Fehérvári István révbe ért a doktori fokozatszerzésben

Kollégánk, Fehérvári István 2023. június 16-án sikerrel védte meg doktori értekezését a Szegedi Tudományegyetemen. A védést megelőző 4 évben keményen dolgozott a sikerért, olykor nagy lelkesedéssel, időközönként vívódva járta a kutatás rögzítő útját, mindaddig, amíg a teljes mozaik összeállt és elérte a kitűzött célt.

A védés során átfogó képet kaptunk a megfogalmazott célokról és eredményekről:

- A hullámtér növényzeti típusainak elkülönítése LiDAR pontfelhő alapján;
- Öntanuló algoritmus – döntési fa (Mesterséges Intelligencia alapú) fejlesztése a hullámtéri növényfajták osztályozására;
- Az algoritmus pontosságának mérése;
- A hullámtéri érdesség meghatározása horizontálisan és vertikálisan, ezzel lehetőséget teremtve az árhullámok során az érdesség hatásának számszerűsítésére;
- A hullámtéri növényzet sűrűsége és a jellemző vízsebességek közötti kapcsolat feltárása (HecRas modell alkalmazásával 4 scenárió);
- Eltérő hullámtéri vegetáció esetén milyen vízsebessegek és tetőző vízállások várhatók, azaz a terület-használat változás milyen és mekkora hatással van az árhullámok levonulására.

A Bizottság a bírálatok ismertetését követően egyhangúlag javasolta a jelölt számára a doktori fokozatának megítélését.

Igazgatóságunk több szempontból is gazdagodott, kollégánk kitartó munkájának eredményeként hamarosan megkapja a doktori címet, amely egy intézmény számára, mind a belső, mind a külső reputáció szempontjából fontos. Mindezek mellett egy színvonalas, saját kutatáson, terepi méréseken és új témakörben (Mesterséges Intelligencia alkalmazása vízügyi feladatok megoldásában) megszületett doktori disszertáció elkészítése elszántságot, hitet, lemondást is kíván. Nemcsak értékes tudományos gondolatok születnek, de maga a jellem is fejlődik, amely később a napi munkavégzésben is támogatást adhat a munkáltatónak és munkavállalónak egyaránt.

Fehérvári István a mindszerinti kanyarulat vizsgálatával bizonyította, hogy folyón való átkelésnek nem titka, hanem ára van, amelyet a „mindszerinti révész” tőle is elkért.

A tanulság: ha kitartóan, hittel dolgozunk, a túlpárra átjuthatunk, ahol végül ajándékban részesülhetünk.

FIALA Károly

osztályvezető,
Vízrajzi és Adattári Osztály
2004 óta az ATIVIZIG munkatársa

- ▶ ellenőrzi és koordinálja a szakterületére vonatkozóan az összeállított vízgyűjtő-gazdálkodási tervezési alegységek terveit, a vízgyűjtő-gazdálkodási tervezés területi feladatait
- ▶ koordinálja az Igazgatóság működési területén lévő környezeti monitoring (mennyiségi és minőségi) hálózat fejlesztési terveinek elkészítését és megvalósítását
- ▶ irányítja a távlati vízbázisok védelmével kapcsolatos monitoring fenntartói feladatokat

A Karcagi Gábor Árvízvédelmi Gyakorló pályán megtartott képzéseink:

- Árvízi jelenségek elleni védekezési módszerek az örszemélyzet részére, 30 fő részvételével;
- A Hidrológiai mérések és a vizek mennyiségi mérésének gyakorlata, 8 fő részvételével;
- A töltéskoronát meghaladó árvizek elleni védekezési módszerek a műszaki irányítók részére, 8 fő részvételével;
- Szivattyúk és vonalvilágítás telepítése, kezelése és üzemeltetése, 8 fő részvételével.

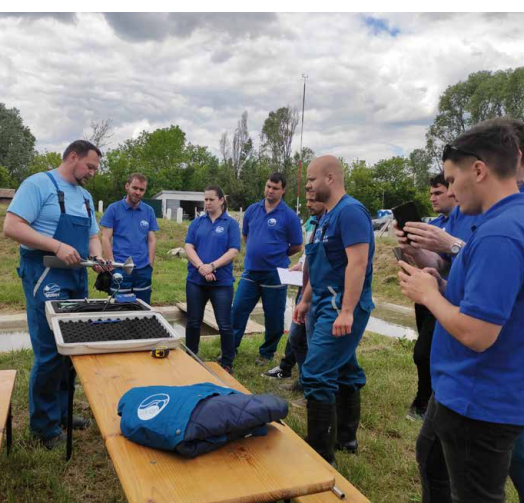
További szép élményekben dús nyarat és jó pihenést kívánunk mindenkinek.

FEHÉR Ágota Ágnes

oktatási, képzési ügyintéző,
Titkárság
2007 óta az ATIVIZIG munkatársa

- ▶ a továbbképzési kötelezettséggel érintett közalkalmazotti állományról és személyes adataikról a nyilvántartás folyamatos vezetése és aktualizálása
- ▶ a továbbképzési kötelezettség keletkezésének, megszűnésének, újraindulásának, szünetelésének nyilvántartása

Eltelt az első fél-év, lezajlott az e-learning képzések első ciklusa. A jelenléti képzések zöme végbement, a fennmaradókból a nyári időszakra kettőt terveztünk és a továbbiak szeptembertől folytatódnak.

Az idei év második negyedévében az alábbi jelenléti képzéseket tartottuk meg:

- Vízminőségi kárelhárítási feladatok a gyakorlatban, 16 fő részvételével;
- Jelentős vízgazdálkodási kérdések a Dél-Alföldi régióban, 24 fő részvételével;
- Belvízvédekezés és vízszolgáltatás alapjai, 35 fő részvételével.

Személyzeti és munkaügyi hírek

BELÉPŐ DOLGOZÓK

2023. április 12-től – 2023. június 16-ig

Zsikó László (Vagyongazdálkodási és Üzemeltetési Osztály), **Makra-Lantos Anikó** (Közigazgatási Osztály), **Hajdu Márk** (Műszaki Biztonsági Szolgálat)

3 fő Munka Törvénykönyve alá tartozó munkavállaló közalkalmazotti kinevezésre került Igazgatóságunknál:

Szűcs Alexandra (Csongrádi Szakaszmezőség), **Nánási Ildikó** (Csongrádi Szakaszmezőség), **Harsányi Judit** (Vízvédelmi és Vízgyűjtő-gazdálkodási Osztály)

1 fő Munka Törvénykönyve alá tartozó belépő munkavállaló:

Badar Boglárka (Csongrádi Szakaszmezőség)

KILÉPŐ DOLGOZÓK

2023. április 12-től – 2023. június 16-ig

Nagy Ildikó (Pályázati és Beruházási Osztály), **Balkus Bence Máté** (Vízrendezési és Öntözési Osztály), **Csányi Tünde Veronika** (Közigazgatási Osztály), **Hős Levente** (Hódmezővásárhelyi Szakaszmezőség)

NYUGDÍJBA VONULT KOLLÉGÁINK:

Hódi Istvánné (Vagyongazdálkodási és Üzemeltetési Osztály), **Figura Jánosné** (Műszaki Biztonsági Szolgálat), **Dr. Kasza Levente** (Titkárság), **Vizsnyiczainé Mészáros Irén** (Közigazgatási Osztály)

AKIKTŐL BÚCSÚZUNK

Az Igazgatóság nyugdíjas dolgozói közül 2023. április 26. napján a Csongrádi Szakaszmezőség korábbi szakaszmezője, **Hajdu Dezső**, illetve 2023. május 24. napján a Hódmezővásárhelyi Szakaszmezőség korábbi csatornaőre, **Tóth István** hunyt el.

Igazgatóságunk Műszaki Biztonsági Szolgálatának szivattyútelep-kezelője, **László Zolt** 2023. május 18-án hunyt el.

Emléküket megőrizzük.

„VÍZÜGYES” BABÁK

2023. április 12-től – 2023. június 16-ig

◀ **Mihály Ádám** (Hódmezővásárhelyi Szakaszmezőség) 2023. április 17. napján született **Alina** nevű gyermeke.

◀ **Besir Attilán** (Műszaki Biztonsági Szolgálat) 2023. május 11. napján született **Boglárka** nevű gyermeke.

Sok boldogságot és jó egészséget kívánunk a babáknak és szüleiknek!

Kitüntettek

A Magyar Hidrológiai Társaság részéről 2023. május 23. napján **Dr. Benyhe Balázs**, illetve **Sági Rajmund** „Pro Aqua” Emlékérem elismerésben részesültek.

Az Országos Vízügyi Igazgatóság részéről 2023. június 29. napján **Szanka József** „Főigazgatói tárgyutalom” díjazásban részesült.

Mecénás díj:

A Szegedi Tudományegyetem Természettudományi és Informatikai Kara „Mecénás díj” elismerésben részesítette **Dr. Kozák Pétert**, a TTIK képzéseire nyújtott szakmai támogatásáért.

A kitüntetésekhez szívből gratulálunk!

Szanka József

A mostani kvízzjáték célja, hogy ne csak átfussuk a szemünkkel a címszavakat és a képeket, hanem tényleg olvassunk bele az érdekesebbnél érdekesebb cikkekbe, amiket Nektek köszönhetünk.

Mind a 6 kérdésnél csak 1 helyes megfejtés van, a válaszokat pedig a cikkekben találjátok.

A megfejtés visszaküldhető képként digitalizálva (szkennelve, fotózva stb.) vagy szöveges formátumban.

A helyes beküldők között ATIVIZIG ajándécsomagot sorsolunk ki.

A megfejtéseket névvel és beosztással együtt **2023. augusztus 15-ig**, a vizpart@ativizig.hu e-mail címre várjuk.

A tárgyban kérjük feltüntetni:
Játék 2023/2.

Sorsolás 2023. augusztus 17-én.
A nyertest e-mailben értesítjük.

**Kellemes olvasást
és sok sikert kívánunk!**

Az idei év első játéka egy tavaszi képkereső volt, amire rengeteg helyes megoldás érkezett. A szerencse most **Kovács Sándor** (ATIVIZIG, Vízvédelmi- és Vízgyűjtőgazdálkodási Osztály) kollégánknak kedvezett, akinek ezúton is gratulálunk!

1. Hol szenvedett áramütést a fehér gólya?

- a) Szentés
- b) Szarvas
- c) Szeghalom

2. A Hódító-Kis-tiszai-csatorna közelében milyen egyéb lehetséges szennyezőforrások vannak?

- a) állattartó telepek
- b) termálvízbevezetések
- c) mindkettő

3. Mikor lépett hatályba a Magyar-Szerb határvízi egyezmény?

- a) 2019. április 24.
- b) 2020. április 24.
- c) 2020. június 15.

4. Kinek a kije Szűts Tamás?

- a) Várady Ignác unokája
- b) Várady Mária unokája
- c) Várady Mária ükunokája

5. A Pusztaföldvár 2313, a Kevermes 2341 és a Medgyesbodzás 2315 törzsszámú kutak közül az elmúlt 30 évben melyiknél figyelhető meg a legjelentősebb vízszintcsökkenés?

- a) Pusztaföldvár
- b) Medgyesbodzás
- c) Kevermes

6. Hány évet töltött Kéri Brigitta a KÖTIVIZIG-nél?

- a) 8 évet
- b) 15 évet
- c) 20 évet

Jogszábfyfigyelő

QR-kód olvasó programmal pillanatok alatt megnézhetik az adott információkat. A kódolvasó az okostelefonok többségében már megtalálható, de akár ingyenesen is letölthető a mobiláruházakból.

VÍZPART

Az Alsó-Tisza-vidéki
Vízügyi Igazgatóság lapja

Megjelenik negyedévente

Kiadó:

Alsó-Tisza-vidéki
Vízügyi Igazgatóság

Szerkeszti: a szerkesztő bizottság

Kapcsolattartó: Kovács Szilvia

Szerkesztőség: 6720 Szeged, Stefánia 4.
Tel.: 62/599-599, e-mail: vizpart@ativizig.hu

Nyomdai munkálatok:

E-press Nyomdaipari Kft.

Minden jog fenntartva!

F.: ATIVIZIG

6720 Szeged, Stefánia 4.

6701 Pf. 390

DÍJ HITELEZVE

SEGED I.

Megyei Postahivatal

6701